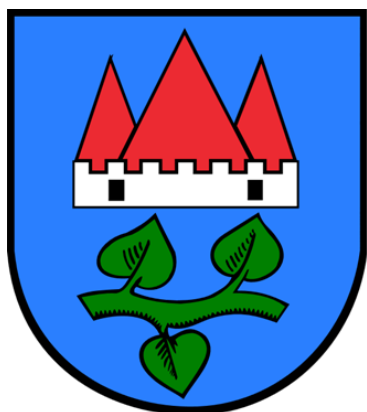

GMINA JEZIORANY

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JEZIORANY DLA TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE MIEJSCOWOŚCI
TŁOKOWO

JEZIORANY, 2021

WYKONANIE OPRACOWANIA:

VizEko PROJEKTY I OPRACOWANIA PRZYRODNICZE

UL. PANA TADEUSZA 5/3, 10-460 OLSZTYN

AUTOR OPRACOWANIA:

MGR INŻ. IZABELA ROBAK, ARCH. KRAJ.

Izabela Robak

SPIS TREŚCI

1	PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	6
1.1	PRZEDMIOT OPRACOWANIA I PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE.....	6
1.2	METODA OPRACOWANIA.....	6
2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
2.1	GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO	7
2.2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	7
2.3	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
2.3.1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	10
2.3.2	Opracowanie ekofizjograficzne.....	11
2.3.3	Strategia Rozwoju gminy Jeziorany na lata 2014 – 2024.....	11
2.3.4	Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Jeziorany na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na kolejne lata	12
3	ISTNIEJĄCY STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA TERENIE OPRACOWANIA.....	12
3.1	POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA.....	13
3.2	OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA	18
3.2.1	Rzeźba terenu i geomorfologia	18
3.2.2	Budowa geologiczna, gleby.....	20
3.2.3	Stosunki wodne	21
3.2.4	Warunki klimatyczne.....	23
3.2.5	Środowisko biotyczne	26
3.2.5.1	Flora	26
3.2.5.2	Fauna.....	27
3.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO ZAGROŻENIA	28
3.3.1	Jakość wód	28
3.3.2	Jakość powietrza atmosferycznego	28
3.3.3	Jakość gleby.....	30
3.3.4	Hałas.....	30
3.3.5	Pole elektromagnetyczne	31
3.3.6	Odpady.....	31

3.3.7	Zagrożenia awariami	32
3.4	OCHRONA PRAWNA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	32
3.4.1	Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny	32
3.4.2	Gatunki zwierząt objęte ochroną.....	35
4	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	35
5	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY	36
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	37
6.1	POZIOM MIĘDZYNARODOWY, WSPÓLNOTOWY	38
6.1.1	Cele ochrony międzynarodowej	38
6.1.2	Cele ochrony wspólnotowej	39
6.2	POZIOM KRAJOWY	41
6.3	POZIOM REGIONALNY	41
6.4	POZIOM LOKALNY	43
7	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	44
8	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.	49
9	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	51

10	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	52
11	INFORMACJA O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	53
12	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	53
13	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I LITERATURA	58
14	SPIS TABEL, FOTOGRAFII I RYSUNKÓW	60
15	ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY	60

1 PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

1.1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA I PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE

Podstawa prawna

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowiska została sporządzona dla projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w obrębie miejscowości Tłokowo”, powołanego uchwałą Nr XI/98/19 Rady Miejskiej Jeziorany z dnia 20 grudnia 2019r. „w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w obrębie miejscowości Tłokowo”.

Zgodnie z art. 3 ust. 14 i art. 46 pkt 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.) – projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którego elementem jest prognoza oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy jest określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi, które mogą wynikać z zaprojektowanego przeznaczenia terenu objętego niniejszym projektem *planu* oraz przedstawienie możliwych rozwiązań minimalizujących potencjalne negatywne skutki ustaleń na poszczególne elementy środowiska.

Zakres prognozy - zgodny z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powyższej Ustawy.

1.2 METODA OPRACOWANIA

Obecnie nie funkcjonują powszechnie ujednolicone metody wykonywania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, dlatego też prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji skutków przewidywanych zmian w środowisku.

Opracowanie sporządzono na podstawie badań terenowych i analizy materiałów źródłowych oraz literatury. Na użytek opracowania wykonano wizję w terenie, która pozwoliła określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym projektem *planu*. Analiza materiałów posłużyła do określenia zakresu koniecznych prac terenowych i stanowiła podstawę sporządzenia tekstu opracowania oraz załącznika graficznego.

2 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem podlegającym ocenie w ramach przedmiotowej procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Plan miejscowy ma na celu ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

2.2 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projektowanym dokumentem jest projekt „*miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w obrębie miejscowości Tłokowo*”.

Przedmiot i granice projektowanego *planu* zostały określone *uchwałą Nr XI/98/19 Rady Miejskiej Jeziorany z dnia 20 grudnia 2019r. „w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w obrębie miejscowości Tłokowo*”.

Projekt *planu* stanowi w części zmianę miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jeziorany przyjętego *uchwałą nr XVIII/144/96 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 20 września 1996 r.*

Integralną częścią uchwały są:

- 1) ustalenia planu stanowiące treść niniejszej uchwały,
- 2) rysunek planu w skali 1:1000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały i będący jego integralną częścią,
- 3) rozstrzygnięcia wymagane przepisami *art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

Przedmiotowy projekt *planu* dotyczy obszaru o łącznej powierzchni ok. 2 ha, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy miasta Jeziorany, w obrębie Tłokowo, przy ul. Mickiewicza.

Poniżej przedstawiono, zawarte w ustaleniach planu projektowane przeznaczenie terenu oraz rysunek projektowanego dokumentu (Tab. 1, Rys. 1).

**RYСУNEK MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JEZIORANY DLA TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE MIEJSCOWOŚCI TŁOKOWO
SKALA 1:1000**

OZNACZENIA:

- | — GRANICA PLANU
- LINE ROZGRANICZĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
- — — GRANICE ADMINISTRACYJNE MIASTA JEZIORANY

PRZEZNACZENIE TERENÓW NA CELE:

- MN/U** ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ
- MN** ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- RM** ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
- KDW** DRÓG WEWNĘTRZNYCH

OZNACZENIA WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH:

- OBSZAR W GRANICACH PLANU POŁOŻONY JEST W CAŁOŚCI NA TERENIE GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH NR 205 "SUBZBIORNIK WARMIA"
- OBSZAR W GRANICACH PLANU POŁOŻONY JEST W CAŁOŚCI NA TERENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY SYMSARNY
- PAS OCHRONY FUNKCYJNEJ OD LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA 15 kV

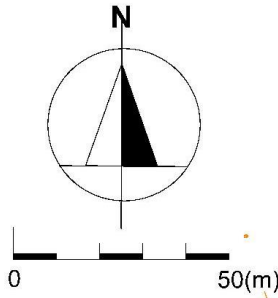
TREŚĆ INFORMACYJNA:

- GRUNTY ROLNE KLASY III
- TERENY O TRUDNYCH WARUNKACH GRUNTOWYCH
- OŚ PROJEKTOWANEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ WYSOKIEGO NAPIĘCIA WN 110 kV
- OŚ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA SN 15kV
- ZASADY PODZIAŁU

DROGA PUBLICZNA POWIATOWA NR 1422N
 OBRĘB: JEZIORANY 1
 OBRĘB: TŁOKOWO
 MIASTO: JEZIORANY
 GMINA: JEZIORANY

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY JEZIORANY

— GRANICA PLANU

ZALĄCZNIK NR 1
 DO UCHWAŁY NR
 RADY
 Z DNIA R.
 OGŁOSZONEJ W DZ. URZ.
 WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
 Z DNIA R., POZ.

Rysunek 1 Rysunek projektowanego dokumentu – załącznik nr 1

Tabela 1 Projektowane funkcje na terenie objętym projektem planu

Symbol	Opis przeznaczenia	Powierzchnia (ha)	Charakterystyka przeznaczenia (wybrane elementy)
MN	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1 MN)	1,4907 ha	<ol style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna; Na każdej z działek budowlanych ustala się możliwość lokalizacji: <ol style="list-style-type: none"> jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego; jednego budynku garażowego, jednego budynku gospodarczego. Dopuszcza się lokalizację: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej do obsługi terenu; obsługi komunikacyjnej, niezbędnej do obsługi terenu; obiektów małej architektury; ogrodzeń. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej ustala się w wielkości 60%.
MN/U	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (1MN/U)	0,1296 ha	<ol style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa. Funkcję usługową należy realizować w formie <u>usług nieuciążliwych</u>; Na każdej z działek budowlanych ustala się możliwość lokalizacji: <ol style="list-style-type: none"> jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego lub jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego z częścią usługową, lub jednego budynku usługowego wolnostojącego, lub jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego i jednego budynku usługowego wolnostojącego, budynku garażowego, budynku gospodarczego. Dopuszcza się lokalizację: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej do obsługi terenu; obsługi komunikacyjnej, niezbędnej do obsługi terenu; obiektów małej architektury; ogrodzeń; zieleni izolacyjnej. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej ustala się w wielkości 50%.
RM	Tereny zabudowy zagrodowej (1RM)	0,2033 ha	<ol style="list-style-type: none"> Przeznaczenie: zabudowa zagrodowa. Na każdej z działek budowlanych ustala się możliwość lokalizacji: <ol style="list-style-type: none"> jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego w zabudowie zagrodowej, jednego budynku mieszkalnego garażowego, jednego budynku gospodarczego i inwentarskiego. Dopuszcza się lokalizację: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej do obsługi terenu; obsługi komunikacyjnej, niezbędnej do obsługi terenu; obiektów małej architektury; ogrodzeń. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej ustala się w wielkości 50%.
KDW	Tereny dróg wewnętrznych (1KDW)	0,1797 ha	<ol style="list-style-type: none"> Przeznaczenie podstawowe: drogi wewnętrzne; W ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej, chodników oraz ścieżek rowerowych, realizowanych, jeżeli nie narusza to przepisów odrębnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektowanego dokumentu

2.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, dla którego dokumentem nadrzędnym i wiążącym w kwestii ustaleń powinno być studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Projekt planu miejscowego powinien również uwzględniać analizę ekofizjograficzną, która charakteryzuje stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska oraz określa przydatność oraz ograniczenia wynikające z istniejących uwarunkowań.

2.3.1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ustalenia projektowanego *planu* uwzględniają założenia zawarte w *Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta i gminy Jeziorany (2017)* (dalej w tekście: *studium*).

Według *Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miasta i gminy Jeziorany (2017)* przedmiotowy teren obejmuje obszary zabudowane i wskazane pod zabudowę na cele rozwoju funkcji mieszkaniowych i działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych.

Warto również zaznaczyć, iż na rysunku kierunków *studium* przez teren opracowania przebiega schemat projektowanej linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

Projektowany dokument realizuje kierunki *studium*, poprzez wprowadzenie na obszarze opracowania funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MN/U) i zabudowy zagrodowej (RM), którym towarzyszy układ komunikacyjny (KDW).

Projektowany dokument uwzględnia zasady odnoszące się do, przedstawionych w *studium*, zasad obsługi infrastruktury technicznej i komunikacji.

2.3.2 OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

Dla przedmiotowego obszaru istnieje *Opracowanie ekofizjograficzne do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w rejonie ul. Mickiewicza”* (Jeziorany, 2020) (dalej w tekście: *opracowanie ekofizjograficzne*), w którym dokonano charakterystyki struktury ekofizjograficznej obszaru, przedstawiono analizy, wnioski i zalecenia odnośnie użytkowania terenu.

Na podstawie dokonanej analizy porównawczej uwarunkowań ekofizjograficznych z ustaleniami projektowanego dokumentu można stwierdzić, iż przekształceniom ulegną tereny o przeciętnych i niskich walorach przyrodniczych.

W projektowanym *planie* zostały uwzględnione przepisy dotyczące ochrony środowiska, również te, które wynikają z zapisów opracowania ekofizjograficznego i związane są z obecnością na całości przedmiotowego terenu *Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symarny oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205*.

Ponadto w *opracowaniu ekofizjograficznym* zawarto ograniczenia i zalecenia odnośnie zagospodarowania przedmiotowego terenu. Dotyczą one obecności zadrzewień i terenów okresowo zalewanych, a także barier antropogenicznych: obecności linii elektroenergetycznej SN, oddziaływania akustycznego drogi powiatowej, które zostały uwzględnione w ustaleniach projektowanego dokumentu.

2.3.3 STRATEGIA ROZWOJU GMINY JEZIORANY NA LATA 2014 – 2024

W opracowanej *Strategii Rozwoju gminy Jeziorany na lata 2014 – 2024* wskazano cele strategiczne i operacyjne rozwoju gminy. *Strategia Rozwoju gminy Jeziorany* określa kilka obszarów strategicznych, które w znaczący sposób wpływają na jej przyszły rozwój gospodarczy, społeczny, ekologiczny i przestrzenny:

- ✓ Obszar społeczny,
- ✓ Obszar zasobów i potencjałów,
- ✓ Obszar gospodarki i promocji.

Cele te są współzależne, nawiązują zarówno do wizji rozwoju, jak i wyników analizy SWOT. Każdy z celów strategicznych ma wskazane cele priorytetowe, kierunki działań oraz zadania realizacyjne. Wśród zadań realizacyjnych wymienia się również *„prace nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego”* czy *„podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu chodników i dróg”*, które realizowane są w ustaleniach projektowanego dokumentu.

Projekt *planu* uwzględnia założenia zawarte w *Strategii* i nawiązuje do nich w swych ustaleniach, w szczególności w zapisach odnoszących się do „zasad ochrony środowiska i przyrody” czy „zasad budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej”.

2.3.4 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY JEZIORANY NA LATA 2004-2007 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA KOLEJNE LATA

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska. Określa cele i zadania służące poprawie stanu środowiska. Do celów głównych i szczegółowych zalicza się:

- 1) Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych
 - a) Skuteczna ochrona środowiska naturalnego
 - b) Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt
 - c) Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych
 - d) Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych
- 2) Poprawa jakości środowiska
 - a) Ochrona jakości wód
 - b) Ochrona powierzchni ziemi
 - c) Czyste powietrze
 - d) Bioróżnorodność
 - e) Dobry klimat akustyczny
 - f) Poziomy pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych
- 3) Edukacja ekologiczna

Projekt *planu* odnosi się do powyższych obszarów działania poprzez ustalenia odnośnie zasad ochrony środowiska i przyrody, zasady budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (szerzej opisane w rozdz. 8).

3 ISTNIEJĄCY STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA TERENIE OPRACOWANIA

Charakterystyki stanu i funkcjonowania środowiska na terenie opracowania dokonano na podstawie *Opracowania ekofizjograficznego do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w rejonie ul. Mickiewicza”* (Jeziorany, 2020).

3.1 POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

Obszar opracowania zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy miasta Jeziorany, w centralnej części gminy Jeziorany, stanowiącej północną część powiatu olsztyńskiego, w województwie warmińsko-mazurskim.

Gmina Jeziorany graniczy z następującymi gminami:

- 1) od północy – gm. Lidzbark Warmiński, gm. Kiwity, gm. Bisztynek,
- 2) od północnego-wschodu – gm. Kolno,
- 3) od południowego-wschodu – gm. Biskupiec,
- 4) od południa – gm. Barczewo i gm. Dywity
- 5) od zachodu – gm. Dobre Miasto

Lokalizację obszaru opracowania na tle gminy Jeziorany i względem sąsiednich gmin przedstawiono na rysunku 2.

Przedmiotowy teren dotyczy gminy Jeziorany, obszaru zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy miasta Jeziorany, w obrębie Tłokowo, przy ul. Mickiewicza. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 2 ha (obliczenia na podstawie mapy ewidencyjnej).

Granice obszaru opracowania wyznaczają:

- 1) od zachodu i północy – tereny otwarte użytków rolnych
- 2) od wschodu – droga powiatowa nr 1422N wraz z aleją przydrożnych drzew (Bisztynek - Franknowo – Jeziorany) (Fot. 1, Fot. 2)
- 3) od południa – granica miasta Jeziorany, dalej tereny zabudowane (zabudowa mieszkaniowa)

W sąsiedztwie omawianego terenu znajdują się głównie użytki rolne. Lokalnie występują zadrzewienia i zakrzewienia, a od południowej strony, tereny zabudowane, głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Analizowany teren prawie w całości jest niezagospodarowany. Tworzy go głównie roślinność niska, lokalnie zakrzewienia. W północno-wschodniej części terenu znajduje się zabudowa usługowa (warsztat samochodowy) (Fot. 3).

Obsługa komunikacyjna przedmiotowego terenu odbywa się drogą publiczną powiatową - ulicą Mickiewicza (od strony wschodniej). Stan techniczny drogi należy określić jako dobry.

Na obszarze opracowania wstępują tereny okresowo zalewane, położone w bezpośrednim sąsiedztwie urządzeń melioracyjnych. Zalewanie wspomnianych obszarów następuje w wyniku braku odbioru wody przez rurociąg melioracyjny, znajdujący się na terenie opracowania (Fot. 4).

Na przedmiotowym terenie znajdują się sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia SN.

Całość przedmiotowego terenu zlokalizowana jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych "Subzbiornika Warmia" nr 205.

Ponadto całość obszaru opracowania zlokalizowana jest w *Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny*.

Fot. 1 Widok na obszar opracowania z drogi powiatowej – od strony wschodniej (fot. własna)

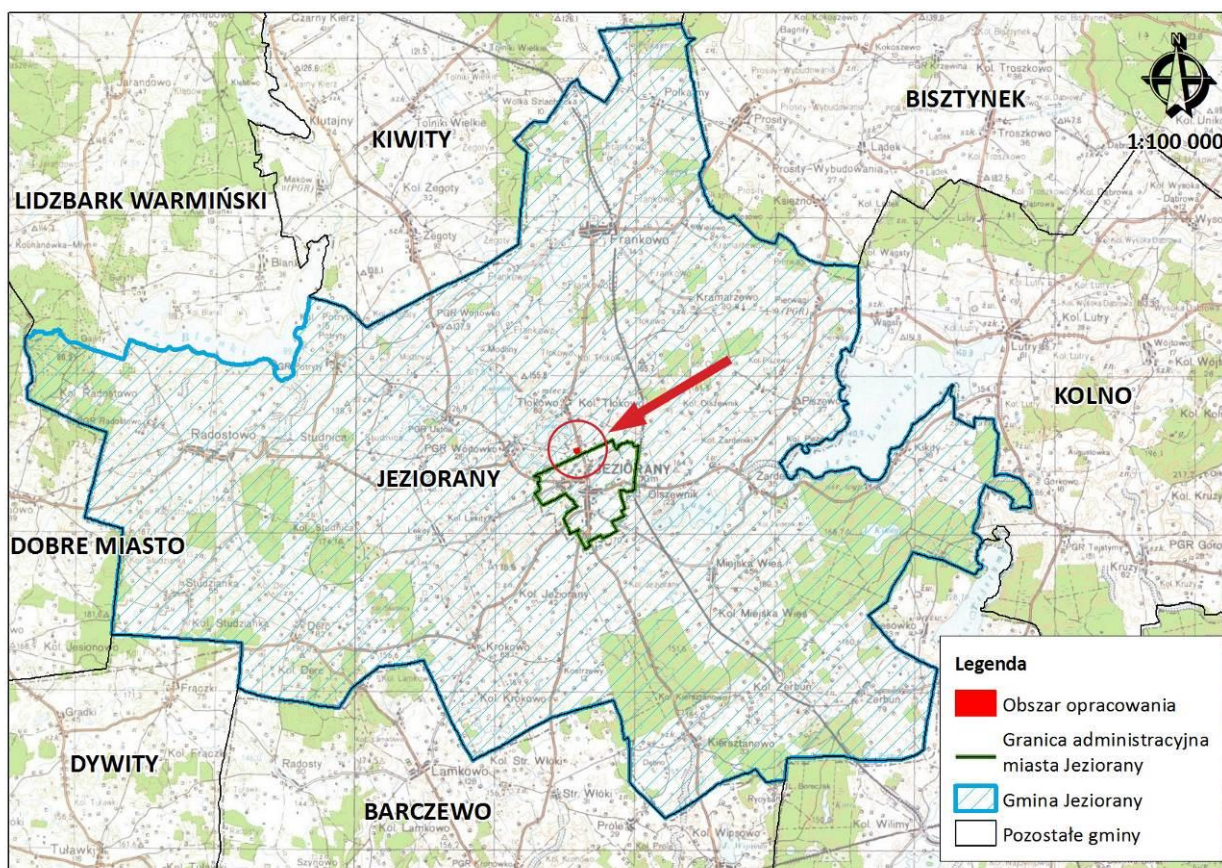
Fot. 2 Widok na obszar opracowania i przydrożną aleję drzew - od strony zachodniej (fot. własna)

Fot. 3 Teren zabudowy usługowej (warsztat samochodowy) (fot. własna)

Fot. 4 Obszary okresowo zalewane (fot. własna)

Rysunek 2 Lokalizacja obszaru opracowania na tle gminy Jeziorany i względem sąsiednich gmin

Źródło: opracowanie własne (podkład mapa topograficzna - <http://mapy.geoportal.gov.pl/>)

Dodatkowo położenie badanego obszaru można opisać wg następujących przynależności:

a) Przynależność fizycznogeograficzna wg Kondrackiego (2000)

Prowincja: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84)

Podprowincja: Pojezierze Wschodniobałtyckie (842)

Makroregion: Pojezierze Mazurskie (842.8)

Mezoregion: Pojezierze Olsztyńskie (842.81)

b) Przynależność przyrodniczo-leśna Polski (Zielony, Kliczkowska 2012)

Kraina: Mazursko-Podlaska (II)

Mezoregion: Pojezierze Mrągowskie (II.2)

c) Przynależność geobotaniczna wg J. M. Matuszkiewicza (2008)

Dział Pomorski (A)

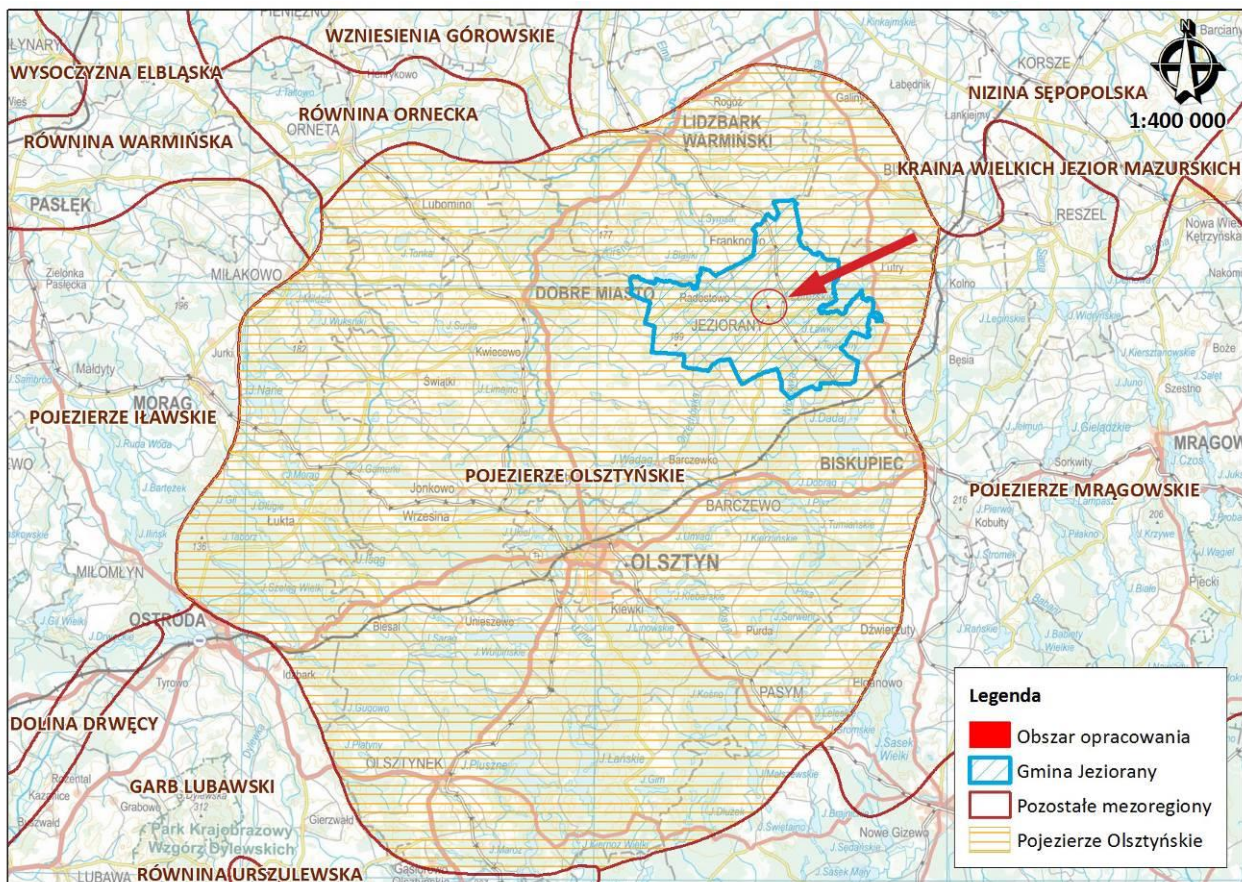
Kraina Wschodniopomorska (A.6.)

Podkraina Wschodniopomorska Brzeźna (A.6d.)

Okręg Lidzbarsko-Biskupicki (A.6d.10.)

Podokręg Jeziorański (A.6d.10.b)

Lokalizację obszaru opracowania względem przynależności fizycznogeograficznej i obecnych mezoregionów przedstawiono na rysunku 3.

Rysunek 3 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mezoregionów

Źródło: opracowanie własne (podkład mapa topograficzna - <http://mapy.geoportal.gov.pl/>)

3.2 OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.2.1 RZEŻBA TERENU I GEOMORFOLOGIA

Jak już wspomiano we wcześniejszym rozdziale, obszar opracowania występuje w obrębie mezoregionu Pojezierza Olsztyńskiego (842.81), którego charakterystyczną cechą jest obecność wysoczyzn młodoglacjalnych (przeważnie z jeziorami).

Pojezierze Olsztyńskie (842.81) należy do jednej z większych jednostek tej rangi na Niziu Polskim i zaznacza się dużym urozmaiceniem rzeźby terenu. Występują tutaj niewielkie sandry, płyty gliniastych wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, rynny subglacjalne, doliny rzeczne.

Warto dodać, iż aktualnie istnieje publikacja pn. „*Propozycja weryfikacji regionalizacji fizycznogeograficznej Polski na przykładzie wybranych regionów Niziu Polskiego*” (2011), w której w obrębie mezoregionu Pojezierza Olsztyńskiego dodatkowo wyróżnia się trzy indywidualne mezoregiony: Pojezierze Olsztyńskie, Równinę Olsztyńska i Wysoczyznę Jeziorańsko-Bisztynecką - obejmującą obszar opracowania. Wysoczyznę Jeziorańsko-Bisztynecką tworzy płat wysoczyzny morenowej z wyróżniającymi się w północnej części ciągami moren czołowych fazy pomorskiej, której granice sięgają na północ i zachód do doliny Łyny, na południu do niewielkich sandrów położonych na północny-wschód od Olsztyna i zaliczanych do Pojezierza Olsztyńskiego.

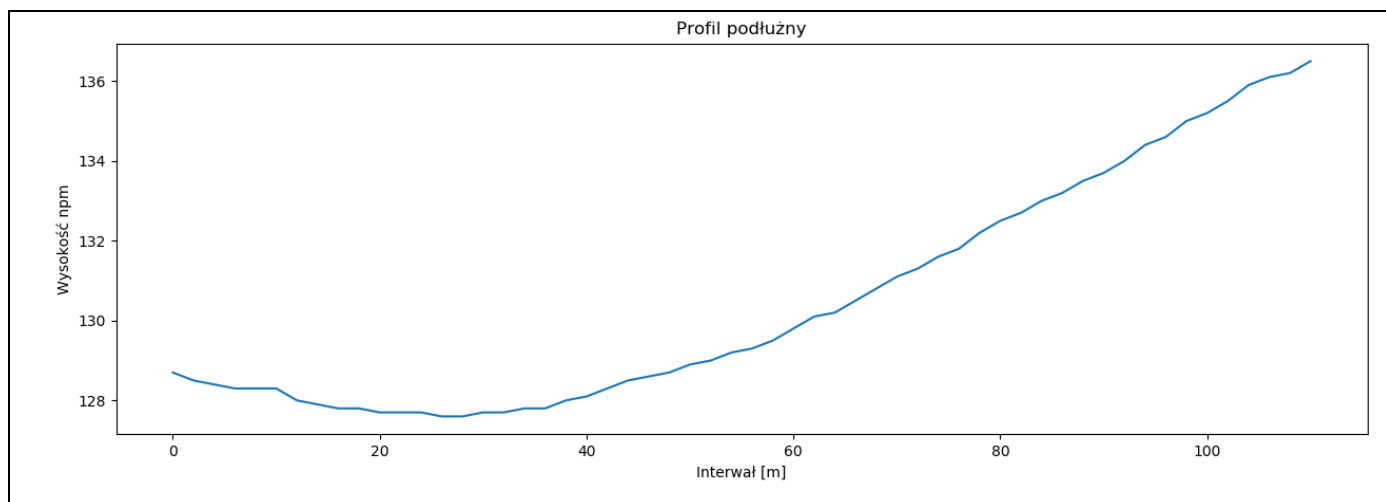
Rzeźba terenu opracowania została ukształtowaną głównie przez lądolód ostatniego zlodowacenia w jego fazie pomorskiej oraz poprzez procesy zachodzące po jego ustąpieniu, a w ostatnich wiekach także wskutek działalności człowieka. Generalnie krajobraz, w obrębie którego znajduje się obszar opracowania można określić jako glacialny, nizinny, pagórkowaty (<http://www.bdl.lasy.gov.pl>).

Dodatkowo, na podstawie szkicu geomorfologicznego (W. Morawski, *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Arkusz Jeziorany (138) (z 4 tab. i 5 tabl.)*, 2003) udostępnionego przez Państwowy Instytut Geologiczny, formą geomorfologiczną obszaru opracowania jest morena martwego lodu.

Rzeźba obszaru opracowania jest stosunkowo mało urozmaicona. Teren opada w kierunku zachodnim. Rzędne wysokościowe terenu wahają się w granicach od 128 m n.p.m. na krańcach zachodnich, do 136 m n.p.m. na wschodzie. Przy wschodniej granicy obszaru można wyróżnić skarpe o znacznym nachyleniu, położną w pobliżu drogi powiatowej.

Poniższy profil podłużny terenu obrazuje jego nachylenie (Rys. 4), począwszy od rzędnej 128 m n.p.m. położnej przy zachodniej granicy terenu opracowania, do rzędnej 136, 5 m n.p.m., zlokalizowanej u podnóża skarpy - przy wschodniej granicy obszaru.

Na podstawie profilu i wyliczeń matematycznych ustalono, iż najwyższe spadki terenu występują przy wschodniej granicy, osiągając wartość na poziomie 10-15% (Fot. 5). Na pozostałym obszarze spadki terenu są niewielkie, na poziomie 5-10%.

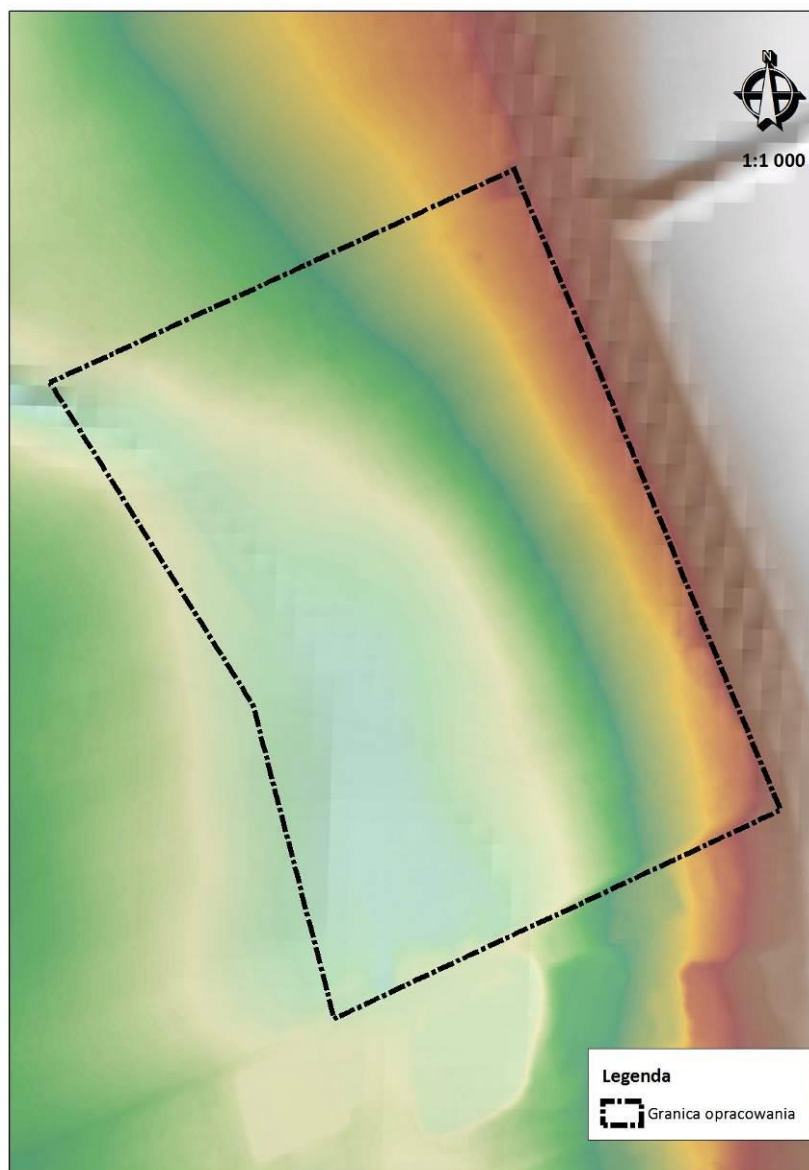
Rysunek 4 Profil podłużny terenu opracowania

Źródło: opracowanie własne

Fot. 5 Nachylenie terenu przy wschodniej granicy obszaru opracowania (fot. własna)

Lokalizację obszaru opracowania na tle mapy hipsometrycznej przedstawiono na rysunku 5.

Rysunek 5 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy hipsometrycznej i NMT

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

3.2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA, GLEBY

Według mapy geologicznej, udostępnionej przez Państwowy Instytut Geologiczny (W. Morawski, *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Arkusz Jeziorany (138) (z 4 tab. i 5 tabl.)*, 2003) na terenie opracowania występują czwartorzędowe utwory plejstoceńskie zlodowacenia środkowopolskiego (zlodowacenie Wisły) - gliny zwałowe moren martwego lodu.

Gliny zwałowe należą do gruntów spoistych, zaliczanych do gruntów korzystnych pod zabudowę.

Z map glebowo –rolniczych geoportalu powiatu olsztyńskiego (<http://powiatolsztynski.geoportal2.pl/>) można odczytać, iż środowisko gruntowe obszaru opracowania tworzą grunty

spoiste, gleby brunatne właściwe, o dużej przydatności rolniczej, należące do 2 kompleksu pszennego dobrego.

Struktura użytkowania gruntów na obszarze opracowania jest mało urozmaicona, dominują w niej grunty orne IV klasy bonitacyjnej RIVa. Pozostałą część użytków rolnych stanowią grunty orne RIIIb (grunty chronione) oraz łąki trwałe ŁIV.

Grunty IIIb charakteryzują się dobrze wykształconym poziomem orno - próchnicznym, dobrą strukturalnością, zasobnością w składniki pokarmowe oraz optymalnymi stosunkami wodnymi.

W strukturze użytkowania wyróżnia się również grunty zabudowane i zurbanizowane: (B), obejmujące nowo powstały budynek (przy ul. Mickiewicza 77) oraz drogi (dr) – aktualnie teren niezagospodarowany, tworzący obszary zieleni.

Najmniejszy odsetek w strukturze użytkowania stanowią nieużytki (N), częściowo zakrzewione.

3.2.3 STOSUNKI WODNE

Wody powierzchniowe

Teren objęty projektem *planu* położony jest na terenie Dorzecza Pregoty oraz regionu wodnego Łyny i Węgorapy, dla którego opracowano *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty*, przyjęty *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1959).

Dodatkowo obszar gminy znajduje się w dorzeczu Łyny, w zlewni czterech jej prawych dopływów: Wadąga, Kirsny, Symsarny i Pisy. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest na terenie zlewni rzeki Symsarny, która jest jednocześnie największą rzeką przepływającą przez teren gminy. Rzeka Symsarna położona jest w odległości ok. 800 m od południowej granicy terenu opracowania.

Na terenie objętym planem nie występują wody powierzchniowe, jedynie obszary okresowo zalewane przez wodę, wskutek nieprawidłowego funkcjonowania rurociągu melioracyjnego.

Dodatkowo przedmiotowy teren możemy również scharakteryzować pod względem jednolitych części wód powierzchniowych i występującej tu zlewni JCWP - o kodzie RW7000255846939 „Symsarna do wypływu z jez. Symsar”.

Wody podziemne

Na terenie gminy kluczową rolę zajmuje zbiornik wód podziemnych występujący w południowym pasie gminy. Miąższość jego wynosi ok. 40 m. Swobodne zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości ok. 30-60 m. Warstwa wodonośna zbudowana jest na ogół z piasków ze żwirem i charakteryzuje się bardzo dobrymi właściwościami filtracyjnymi.

Rozkład hydroizobat na obszarze opracowania jest korzystny pod względem zainwestowania, poziom wód gruntowych jest niski a warunki gruntowo-wodne optymalne do posadowienia obiektów budowlanych. Większość obszaru znajduje się pomiędzy dwoma hydroizobatami na poziomie 5 m p.p.t. Jedynie zachodni obszar obejmuje tereny położone w większości na poziomie 5 - 2m. Lokalnie, w pobliżu zakrzewiania wierzbowego, wody te mogą położone być wyżej, na poziomie 2- 1 m p.p.t.

Przedmiotowy obszar w całości występuje w obrębie udokumentowanego trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 „Subzbiornika Warmia”.

„Subzbiornik Warmia” został określony jako trzeciorzędowy o charakterze porowym. Mimo znacznej powierzchni (1660 km² – wg *Dokumentacji hydrogeologicznej*) posiada niewielkie zasoby całkowite (60000 m³/d). Wody jego eksploatowane są z głębokości rzędu 150-200 m. Dla istniejącego GZWP nr 205 obowiązuje, powstała w 2013 r., „*Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205- Subzbiornik Warmia*” (Hulboj i zespół, 2013).

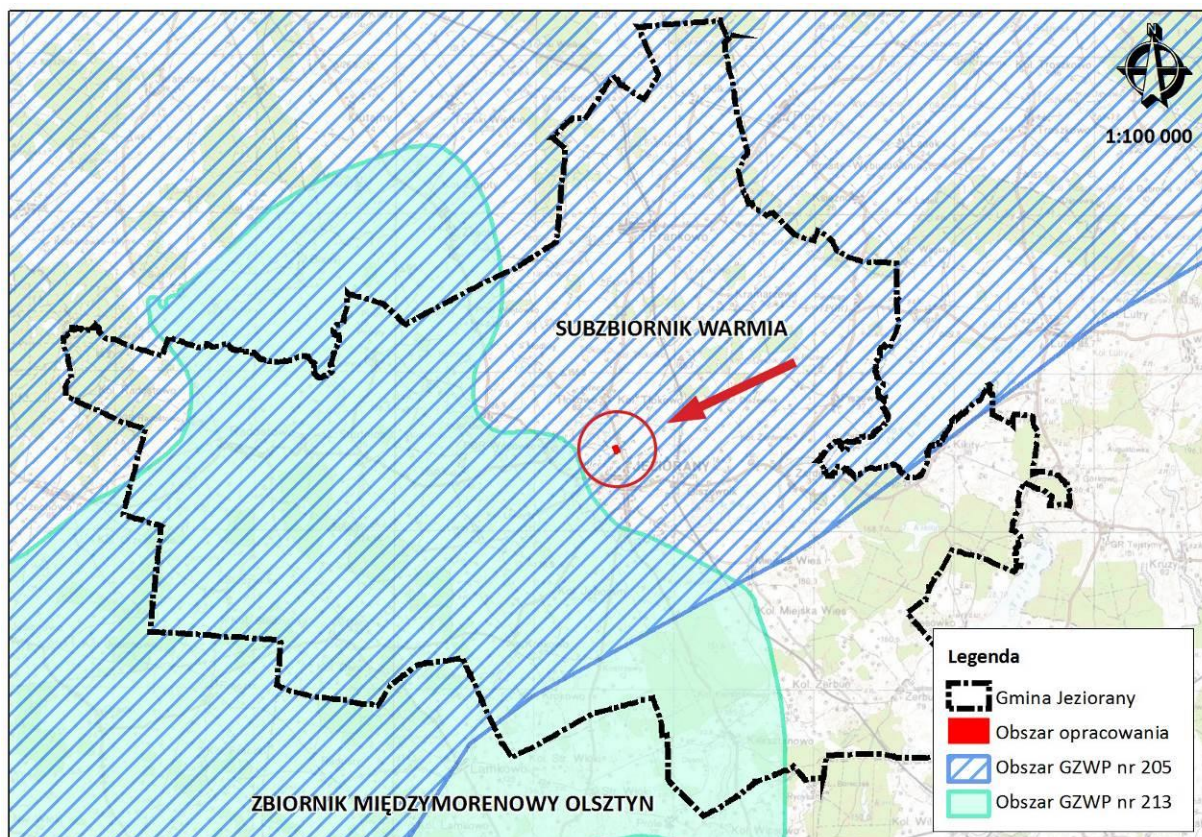
GZWP nr 205 położony jest na znacznej głębokości, zapewniającej mu dobrą izolację od wpływów powierzchniowych. Występuje poniżej zasobnych utworów czwartorzędowych, a w jego południowej części, ponad nim wydzielono czwartorzędowy GZWP nr 213 „Zbiornik międzymorenowy Olsztyn”. Poziom zbiornikowy o napiętym zwierciadle wody jest izolowany od powierzchni ciągłym kompleksem utworów słabo przepuszczalnych o miąższościach ponad 50 m. Dla GZWP nr 205, ze względu na korzystne warunki geologiczne i hydrodynamiczne, w aspekcie naturalnej możliwości ochrony wód podziemnych przed infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu do poziomu zbiornikowego, nie wyznaczono obszaru ochronnego (*Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*, 2017)

Pod względem jednolitych części wód podziemnych obszar ten zaliczamy do JCWPd – GW720020.

Obszar JCWPd 20 obejmuje zlewnie Łyny i innych dopływów Pregoty, na terenie 10 powiatów o łącznej powierzchni 6089,3 km². W obrębie jednostki JCWPd nr 20 występują 2-4 poziomy wodonośne, zlokalizowane w osadach czwartorzędu i paleogenu, a średnia miąższość utworów

wodonośnych wynosi >40 m. Nakład warstwy wodonośnej tworzą głównie utwory przepuszczalne (*Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku, Załącznik 2b - Modele pojęciowe i charakterystyka JCWPd 11-20, 2011*).

Lokalizację obszaru opracowania na tle istniejących GZWP przedstawiono poniżej na rysunku nr 6.

Rysunek 6 Obszar opracowania na tle GZWP nr 205 i nr 213

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://cbdportal.pgi.gov.pl/>

3.2.4 WARUNKI KLIMATYCZNE

Według regionalizacji klimatycznej Okołowicza i D. Martyn (1979) obszar gminy Jeziorany znajduje się w obrębie mazurskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej.

Charakterystyki warunków meteorologicznych dla badanego obszaru wykonano w oparciu o literaturę (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Jeziorany, Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Jeziorany na lata 2004- 2007 z uwzględnieniem perspektywy na kolejne lata*) oraz dane IMGW (mapy klimatyczne na lata 2014-2019 (<http://klimat.pogodynka.pl/pl>)).

Temperatura powietrza

Według dostępnych danych średnia roczna temperatura powietrza dla obszaru gminy i miasta Jeziorany wynosi 6,4 – 6,6°C.

W ostatnich latach na terenie całego kraju możemy zaobserwować wzrost średniej temperatury rocznej. Na podstawie map klimatycznych Polski IMGW wykazano, iż średnia temperatura dla badanego obszaru w ostatnich latach znalazła się w przedziale 7-9°C, a w roku 2019 osiągnęła jeszcze wyższe wartości, plasując się w przedziale 9-10°C.

W przebiegu rocznym najniższa temperatura powietrza na terenie opracowania rejestrowana jest w styczniu i lutym, a najwyższa w lipcu. W toku wieloletniej obserwacji przebiegu temperatury powietrza z roku na rok zaznacza się zmienność poszczególnych miesięcy, zwłaszcza w okresie zimowym.

Według literatury średnie temperatury zebrane z wielu lat w najzimniejszych miesiącach wynoszą od -4,1°C do -4,5°C. W ostatnich latach obserwuje się łagodniejsze i krótsze zimy. Według map klimatycznych IMGW średnia temperatura z wielolecia 1981-2010 w styczniu dla danego terenu mieściła się w przedziale od -2 do -3°C. Średnie temperatury dla stycznia w przeciągu ostatnich pięciu lat były zróżnicowane. W 2018 roku średnia temperatura dla tego miesiąca wynosiła od 0 do -1°C, a w 2019 roku osiągnęła przedział od -2 do -3°C.

Według literatury średnie temperatury z wielolecia w lipcu dla gminy Jeziorany wynoszą od 16,7°C do 17,1°C. Na podstawie map klimatycznych Polski IMGW wykazano, iż średnia temperatura z wielolecia 1981-2010 w lipcu dla danego terenu mieściła się w przedziale 17-18°C. Ponadto w najnowszych pomiarach (odczytanych z map klimatycznych IMGW) dokonywanych w przeciągu ostatnich 5 lat, średnia temperatura w lipcu w roku 2015, 2017 i 2019 mieściła się w przedziale 18-19°C. W roku 2016 średnia temperatura z lipca osiągnęła wyższe wartości, 18-19°C, a w 2018 mieściła się w przedziale 19-20°C.

Opady atmosferyczne

Według *suikzp* roczne sumy opadów dla gminy Jeziorany wynoszą średnio około 610 – 624 mm, podobnie z map klimatycznych IMGW dla wielolecia 1981-2010 odczytujemy 600-650 mm rocznej sumy opadów.

Na podstawie analizy map klimatycznych IMGW w ostatnich pięciu latach można zaobserwować różnice w wielkości rocznych sum opadów. Najwyższą roczną sumę opadów, mieszczącą się w przedziale 900-950 mm opadu, odnotowano w roku 2017. W 2016r. suma opadów ponownie przekroczyła wartość charakterystyczną dla wielolecia i wyniosła 750-800 mm. Natomiast najniższe opady zaobserwowano w roku 2015 i 2018, kiedy to suma opadów z całego roku znalazła się w przedziale 550-600 mm. Natomiast w roku ostatnim, 2019, roczna suma opadów atmosferycznych osiągnęła wartości zbliżone do rocznej sumy opadów z wielolecia

i wynosiła 650-700 mm.

Według literatury największe opady zazwyczaj notowane są latem (w lipcu około 86 – 89 mm), a najmniejsze wczesną wiosną (marzec 26 – 29 mm). Dni z opadem jest średnio około 161 – 163 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 104 - 114 dni w roku, choć w ostatnich latach odnotowuje się znaczny spadek sumy opadów śniegu.

Najwyższe opady zazwyczaj notowane są latem, w lipcu, choć w roku 2017, który na przełomie ostatnich lat był wyjątkowo deszczowy, najwięcej opadu spadło we wrześniu, 200-220 mm opadu. W roku 2018 najwięcej opadów atmosferycznych spadło już w lipcu, 120-140 mm, a w 2019- w maju (100-120 mm).

Najniższe opady odnotowuje się zimą i wczesną wiosną (styczeń – kwiecień). W 2019 r. najmniej opadów było w kwietniu, 0-10 mm, a w roku 2018 najmniej opadów było w lutym, 10-20 mm opadu. Zima i wczesna wiosna w roku 2016 oraz 2017 były również mało deszczowe, najbardziej „suchym” miesiącem w 2016 był marzec, kiedy to średnio spadło 0-20 mm opadu, natomiast w 2017 r. najmniej opadu spadło w styczniu – 10-20 mm.

Wiatry

Na obszarze opracowania dominują wiatry południowo-zachodnie, znaczny jest też udział wiatrów z kierunku zachodniego. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości. Wiatry silne i porywiste występują najczęściej jesienią i zimą.

Usłonecznienie

Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, najmniejsze późnym latem. Analiza dni pogodnych wykazała, że najpogodniejszym miesiącem w roku 2019 był czerwiec (350-370h), a w 2018 roku - maj (320-340 h). Natomiast najmniejsze usłonecznienie w 2018 r. zaobserwowano w grudniu (20-30 h), a w 2019 r. – w listopadzie (0-40 h).

Ponadto, dokonując analizy warunków atmosferycznych, należy również uwzględnić inne czynniki, powodujące lokalne zmiany w klimacie, m.in. rzeźbę terenu, obecność szaty roślinnej i kompleksów leśnych, rodzaj użytkowania gruntów i stopień antropogenicznego zainwestowania oraz głębokość zalegania wód podziemnych.

Na obszarze opracowania nie istnieją warunki mogące istotnie wpływać na zmiany topoklimatyczne.

3.2.5 ŚRODOWISKO BIOTYCZNE

3.2.5.1 FLORA

Roślinność przedmiotowego obszaru jest wynikiem ukształtowania powierzchni oraz warunków siedliskowych, zmian klimatycznych, jakie miały miejsce na przełomie wieków oraz działalności i ingerencji człowieka w naturalne środowisko.

Pod względem przynależności przyrodniczo-leśnej, jak już wcześniej wspomniano (w rozdz. 2.1), obszar opracowania znajduje się w zasięgu Krainy Mazursko-Podlaskiej (II) i mezoregionu Pojezierza Mrągowskiego (II.2). Na podstawie przynależności geobotanicznej wg *J. M. Matuszkiewicza (2008)* omawiany obszar możemy zaliczyć do działu Pomorskiego, krainy Wschodniopomorskiej, podkrainy Wschodniopomorskiej Brzeżnej, okręgu Lidzbarsko-Biskupieckiego oraz podokręgu Jeziorańskiego.

Potencjalna roślinność naturalna

Na podstawie mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski możemy również ogólnie scharakteryzować naturalne zespoły roślinne porastające teren opracowania (*Potencjalna roślinność naturalna Polski, 2008*). Z analizy mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski wynika, iż badany teren leży w obrębie zespołu *Stellario-Carpinetum* - grąd subatlantycki, seria żyzna.

Opisu szaty roślinnej dokonano na podstawie materiałów źródłowych oraz obserwacji i zapisów z wizji terenowej.

Roślinność rzeczywista

Na przedmiotowym terenie dominującym typem roślinności są półnaturalne zbiorowiska roślinności łąkowo-pastwiskowej, roślinność synantropijna (ruderalna, segetalna) o uproszczonej strukturze, podlegająca oddziaływaniu antropogenicznemu. Najbardziej cenne pod względem przyrodniczym są zadrzewienia i zakrzewienia.

Wśród roślinności wysokiej i średniej dominuje głównie gatunek wierzby: wierzba iwa (*Salix caprea* L.) oraz wierzba szara (*Salix cinerea* L.). Na całym terenie licznie występują też samosiewy wierzbowe. Dodatkowo spotyka się krzewy owocowe, m.in. dziką różę (*Rosa canina* L.) i jeżyny (*Rubus* L.).

Wśród roślinności segetalnej i ruderalnej zielonej dominują gatunki jednoliścienne, m.in. perz władczy (*Elymus repens*), wiechlina roczna (*Poa annua* L.), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis* L.). Dodatkowo spotyka się pospolite gatunki bylin, m.in. mniszka pospolitego (*Taraxacum officinale* F.H. Wiggers coll.), komosę białą (*Chenopodium album* L.), bylicę piołun (*Artemisia absinthium* L.), chrzan

pospolity (*Armoracia rusticana* P. Gaertn., B. Meyer & Scherb.), koniczynę czerwoną (*Trifolium pratense* L.), koniczynę białą (*Trifolium repens* L.), babkę zwyczajną (*Plantago major* L.).

W czasie wizji nie stwierdzono występowania roślin objętych ochroną gatunkową.

Fot. 6 Szata roślinna w zachodniej części terenu opracowania (fot. własna)

3.2.5.2 FAUNA

Głównym czynnikiem determinującym obecność zwierząt na obszarze opracowania jest struktura zabudowy przestrzennej, a także mikroklimat, zagęszczenie ludności, dostępność składników pokarmowych i tym samym pokrycie szatą roślinną terenu.

Najliczniej występującymi gatunkami zwierząt na terenie całej gminy są przedstawiciele awifauny. W obrębie terenu opracowania ptaki koncentrują się w zadrzewieniach i zakrzewieniach.

Na przedmiotowym terenie, na otwartych przestrzeniach można spotykać, szpaka (*Sturnus vulgaris*), wróbla (*Passer domesticus*), mazurka (*Passer montanus*), drozda (*Turdus philomelos*), sikorki: modraszkę (*Parus caeruleus*) i bogatkę (*Parus major*), gawrona (*Corvus frugilegus*), kwiczoła (*Turdus pilaris*), a także typowe gatunki synantropijne, związane z sąsiednią zabudową m.in. srokę zwyczajną (*Pica pica*), kawkę (*Corvus monedula*), ziębę (*Fringilla coelebs*) i kosa (*Turdus merula*).

Na terenie opracowania można spodziewać się również drobnych ssaków, m.in.: zajęcy oraz przedstawicieli jeleniowatych (jeleń szlachetny, sarna europejska, daniel zwyczajny) i dzików, których ślady obecności odnotowano w czasie wizji terenowej.

Z małych gryzoni potencjalnie występującymi gatunkami drobnych ssaków są myszy, nornice oraz krety.

3.3 JAKOŚĆ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO ZAGROŻENIA

3.3.1 JAKOŚĆ WÓD

W ocenie jakości jednolitych części wód powierzchniowych, obejmujących obszar opracowania, „Symsarna do wypływu z jez. Symsar” o kodzie RW7000255846939, posłużono się najnowszymi danymi z 2016 roku uzyskanymi przez WIOŚ. Badania jcw prowadzono w punkcie pomiarowym Symsarna - poniżej Jezioran (2016 r.). Według dostępnych danych monitoringu WIOŚ, przedmiotowa JCWP posiada następujące cechy:

- ✓ status JCWP: naturalna,
- ✓ stan (potencjał) ekologiczny JCWP określono jako umiarkowany;
- ✓ stan chemiczny: nie podano
- ✓ ogólny stan badanej JCWP określono jako zły.

Jakość wód podziemnych

Oceny jakości wód podziemnych badanego obszaru można dokonać na podstawie oceny stanu istniejącego JCWPd nr 20. W badaniach monitoringowych przeprowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w punkcie kontrolnym w mieście Olsztynie stan chemiczny oraz stan ilościowy (w 2012 r. i 2016r.) wód podziemnych JCWPd nr 20 określono jako dobry (<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>).

3.3.2 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Na stan jakości powietrza na terenie gminy Jeziorany mają wpływ głównie zanieczyszczenia pochodzące z energetycznego spalania paliw (pył, dwutlenek siarki, tlenki azotu, dwutlenek węgla) oraz emisja komunikacyjna (tlenki siarki, węglowodory, tlenki węgla, pyły, ołów).

Teren objęty *planem* zlokalizowany poza obiektami przemysłowymi, mogącymi być źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego *emisją punktową*.

Sąsiadująca z terenem opracowania droga powiatowa nr 1422N stanowi potencjalne źródło zanieczyszczenia powietrza *emisji liniowej*, która jednak w niewielkim stopniu wpływa na jakość powietrza atmosferycznego na terenie opracowania.

Jednocześnie obecna na terenie opracowania zabudowa usługowa, a także znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, również nie stanowią istotnego źródła zanieczyszczeń powietrza *emisji powierzchniowej*. Ponadto, z uwagi na fakt, iż

tego typu źródło emisji nie jest monitorowane, trudno określić dokładną ilość zanieczyszczeń dostających się do atmosfery.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie opracował *Ocenę roczną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017*. Ocenę wykonano w odniesieniu do trzech stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu o następujące akty prawne:

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. 2012, poz. 1032)
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz.U. 2012, poz. 1031)

W województwie warmińsko-mazurskim klasyfikację wykonano w 3 strefach: miasta Olsztyn, miasta Elbląg i w strefie warmińsko-mazurskiej, do której należy przedmiotowy teren.

Na terenie gminy Jeziorany nie znajduje się punkt pomiarowy poziomu zanieczyszczeń powietrza. Najbliższa stacja monitoringu zanieczyszczeń powietrza WIOŚ zlokalizowana jest w Olsztynie, przy ulicy Puszkina 16.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z klas: A, A1, C, C1, D1, D2.

W wyniku oceny rocznej jakości powietrza za 2017 rok dla strefy warmińsko-mazurskiej, stężenia zanieczyszczeń: SO₂, O₃, NO₂/NO_x, CO, pyłu PM_{2.5}, pyłu PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM₁₀, benzenu ze względu na ochronę zdrowia i roślin nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych i docelowych określonych w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz.U. 2012, poz. 1031). Odnotowano jedynie przekroczenia wartości celu długoterminowego dla ozonu pod kątem ochrony zdrowia oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Wymienione przekroczenia zakwalifikowały badaną strefę do klasy **C** – pod kątem stężenia benzo(a)pirenu i klasę **D2** - dla przekroczenia wartości poziomego docelowego celu długoterminowego dla ozonu.

Jak podaje WIOŚ, główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była „wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach”.

Należy jednak zauważyć, iż z udostępnionych przez WIOŚ map stanowiących udokumentowanie rezultatów rocznej oceny jakości, wynika, iż obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w gminie Jeziorany dotyczą centralnej części miasta Jeziorany. Można zatem przypuszczać, iż obszary przekroczenia wartości poziomu docelowego celu długoterminowego dla ozonu nie obejmują obszaru opracowania.

Reasumując można uznać, iż, jakość powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania jest dobra.

3.3.3 JAKOŚĆ GLEBY

Wśród podstawowych elementów środowiska przyrodniczego, gleba jest najbardziej obciążona gromadzeniem zanieczyszczeń, w tym pierwiastków śladowych, substancji ropopochodnych oraz pestycydów.

Głównym czynnikiem powodującym degradację powierzchni ziemi i gleb w obrębie obszaru opracowania są potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z pobliskiej drogi powiatowej, o niewielkiej skali oddziaływania. Nie odgrywają one jednak istotnej roli w ocenie jakości gleb. Ponadto wzdłuż drogi miejscami występuje drzewostan, częściowo pełniący rolę izolacyjną i ograniczający emisję zanieczyszczeń pyłowych z drogi na obszar opracowania.

Na obszarze objętym opracowaniem występują gleby III klasy bonitacyjnej, aktualnie nie podlegające jednak działalności rolniczej człowieka. Nie przewiduje się zatem zanieczyszczenia gleb nadmiernym stosowaniem nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Należy jednak pamiętać, iż każde nowe zainwestowanie może prowadzić do potencjalnego zanieczyszczenia gleb.

3.3.4 HAŁAS

Na obszarze opracowania nie istnieją źródła hałasu przemysłowego. Podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska na terenie opracowania jest hałas komunikacyjny, związany z sąsiedztwem drogi powiatowej. Brak jest jednak punktów pomiarowych i danych na temat poziomu emitowanego dźwięku, obrazującego poziom hałasu dla przedmiotowego obszaru.

Projekt *planu* ustala maksymalne poziomy hałasu, o których mowa w przepisach prawa ochrony środowiska, dla terenów oznaczonych symbolami: dla terenu MN- jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, dla terenu MN/U - jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, a dla terenu RM - jak dla terenów pod zabudowę zagrodową.

3.3.5 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem wytwarzania pola elektromagnetycznego na terenie opracowania jest napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, która nie ma jednak znaczenia w odniesieniu do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

Na terenie gminy Jeziorany nie przeprowadzono monitoringu pól elektromagnetycznych, stąd brak jest informacji na temat faktycznie zmierzonych wartości pól elektromagnetycznych.

Według danych WIOŚ w Olsztynie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 roku nie stwierdzono obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych dla miejsc dostępnych dla ludności. Należy zatem przypuszczać, iż na terenie opracowania linie elektromagnetyczne wartości natężenia PEM, nie przekraczające dopuszczalnych wartości.

Ponadto w ustaleniach planu zawarto ograniczenia związane z przebiegiem napowietrznej linii elektroenergetycznej SN 15kV, dla której ustalono pas ochrony funkcyjnej o szerokości 11 m.

3.3.6 ODPADY

Charakterystyki funkcjonowania gospodarki odpadami możemy dokonać na podstawie *Rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy za rok 2018 (2019)*.

Na terenie gminy nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Firma odbierająca odpady komunalne realizuje formę PSZOK-u objazdowego.

Od 2015 r. cały strumień odpadów z terenu gminy Jeziorany kierowany jest do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.

Wśród ilości wytwarzanych odpadów na terenie gminy Jeziorany w 2018r. największy jest udział odpadów komunalnych (zmieszanych) niesegregowanych (1511,14 Mg), w następnej kolejności są odpady segregowane, szczególnie: tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych (43,8 Mg + 1,12 Mg), opakowania ze szkła (34,38 Mg), najmniej jest opakowań z tektury i papieru (9,93 Mg). Z pozostałych odpadów odebranych w 2018 r. największy jest udział: odpadów wielkogabarytowych (41,38 Mg), znacznie mniej jest innych frakcji zbieranych w sposób selektywny (popiół) (10 Mg), zużytych opon (4,66 Mg), czy urządzeń zawierających freony (0,86 Mg).

W 2018r. na terenie gminy Jeziorany osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł **31,76 %**, tj. powyżej poziomu wymaganego (wymagany poziom recyklingu w 2018r. - 30 %).

Priorytetową kwestią jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwie domowym oraz konieczności ich sortowania.

Reasumując, należy stwierdzić, iż na przedmiotowym terenie nie istnieje problem związany z gospodarowaniem odpadami. Promowanie wśród mieszkańców gminy segregacji odpadów i przeprowadzona analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2018 na terenie gminy, w tym również na obszarze opracowania, pozwala stwierdzić, iż system ten funkcjonuje w sposób prawidłowy.

W projektowanym dokumencie ustala się, aby „gospodarkę odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne, realizować zgodnie z przepisami odrębnymi”.

3.3.7 ZAGROŻENIA AWARIAMI

Na analizowanym terenie nie występują obiekty o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii bądź zakłady wykorzystujące substancje niebezpieczne.

Potencjalnym zagrożeniem dla gminy Jeziorany może być również transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Dodatkowo, w ustaleniach projektowanego dokumentu „zakazuje się lokalizowania obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej”.

3.4 OCHRONA PRAWNA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

3.4.1 OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY SYMSARNY

Całość przedmiotowego terenie znajduje się w obrębie *Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny*, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest *Uchwała Nr XX/471/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny*.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny, o powierzchni 19 242,16 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim na terenie gmin: Kolno, Biskupiec, Jeziorany oraz w powiecie lidzbarskim na terenie gmin: Kiwity, Lidzbark Warmiński i miasta Lidzbark Warmiński.

W powyższej uchwale znajdują się ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych oraz ekosystemów wodnych „Obszaru”, jak również zakazy, odnoszącego się do chronionego terenu.

Do ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów wodnych, na które należałoby zwrócić uwagę pod kątem przedmiotowego terenu należą:

- 1) *„prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;*
- 2) *ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;*
- 3) *rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;*
- 4) *wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;*
- 5) *zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;*
- 6) *(...) utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej sływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;*
- 7) *ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;*
- 8) *opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;*
- 9) *zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;*
- 10) *(...) w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;*
- 11) *(...) gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb właściwej dla danego typu wód”.*

Ponadto na chronionym obszarze wprowadza się zakazy, (do niektórych z nich stosuje się ustępstwa – wymienione w pkt. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 niniejszej Uchwały):

- 1) „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.”

3.4.2 GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTE OCHRONĄ

W rozdziale 3.2.5.2 dokonano opisu fauny i wyszczególniono gatunki chronione, do których należy większość przedstawicieli awifauny. Wobec chronionych gatunków zwierząt ma zastosowanie *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183). Ponadto w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone zakazy, wymienione w art. 52 ustawy o ochronie przyrody.

3.4.3 OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

1. Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP)

Przedmiotowy obszar występuje w obrębie udokumentowanego trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 „Subzbiornika Warmia”, dla którego mają zastosowanie przepisy odrębne (szerzej opisane w rozdz. 3.2.3).

2. Grunty chronione

Na obszarze opracowania występują grunty chronione III klasy bonitacyjnej – RIIIb, o łącznej powierzchni ok. 0,3 ha, stanowiące niecałe 15% całkowitej powierzchni przedmiotowego terenu. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1161) w przypadku przeznaczenia powyższych gruntów na cele nierolnicze wymagana jest zgoda ministra właściwego do spraw rozwoju wsi (chyba, że spełniają kryteria ust. 2a cytowanej ustawy, wówczas zgoda taka nie jest wymagana).

Z uwagi na fakt, iż powierzchnia gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej na obszarze opracowania nie przekracza 0,5 ha, to zgodnie z ust. 2a cytowanej ustawy nie wymagają one uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze.

4 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zapisy i rozwiązania wprowadzone w projekcie miejscowego *planu* mają na celu generalną poprawę stanu środowiska i pozytywnego wpływu na zdrowie człowieka. Dostosowują one badany teren do bieżących potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców, co jest rezultatem kierunków wyznaczonych w *studium*.

Brak uchwały wdrażającej ustalenia *planu* będzie skutkowało zagospodarowaniem terenów w oparciu o ustalenia indywidualne, dokonywane (w objętych przepisami odrębnymi przypadkach) w ramach decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Ponadto na większości obszaru opracowania funkcjonuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, przyjęty *uchwałą Nr XVIII/144/96 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 20 września 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jeziorany*, który na przedmiotowym terenie wprowadzał funkcje pod lokalizację oczyszczalni ścieków dla miasta Jeziorany (A24 NO).

Obecnie projektowany dokument wprowadza zmiany wcześniejszych ustaleń planistycznych, odpowiada na aktualne potrzeby miasta i gminy, stanowiąc kontynuację terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Ponadto, jako ważny skutek uchwalenia planu miejscowego należy wskazać określenie wskaźników dla zagospodarowania terenów, co w przypadku braku planów miejscowych skutkuje często dużą dowolnością w kształtowaniu zabudowy, np. odnośnie wysokości nowej zabudowy, zakresu redukcji powierzchni terenów biologicznie czynnych, czy sytuowania tablic i urządzeń reklamowych.

Można również założyć, iż w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, doszłoby do wzrostu zanieczyszczenia wód i gleby z powodu braku ustaleń odnośnie infrastruktury technicznej.

Ustalenia projektu *planu* przyczynią się do uporządkowania tego obszaru i wprowadzenia na nim kontroli odnośnie gospodarowania zasobami środowiska oraz działania infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego.

5 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY

W zagospodarowaniu obszaru objętego projektem *planu* powinno się mieć na uwadze istotne problemy ochrony środowiska, wśród których można wymienić:

1. Położenie terenu opracowania w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny

Całość przedmiotowego terenu znajduje się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny, gdzie obowiązują zasady gospodarowania i zakazy zawarte w *Uchwale Nr XX/471/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie*

Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny. Warto jednak dodać, iż rzeka Symsarna oddalona jest od przedmiotowego terenu ok. 800 m, stąd teren opracowania stanowi bardziej obszar „buforowy” dla samej doliny rzecznej, nie wyróżniający się szczególnymi walorami przyrodniczymi, obejmujący w większości fitocenozy przekształcone antropogenicznie o niskiej wartości przyrodniczej.

Ustalenia projektu *planu* przewidują kontynuację istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, zlokalizowanej na obrzeżach miasta Jeziorany. Przewiduje się, iż w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu nie zostaną wprowadzone żadne znaczące zmiany, które wpłynęłyby na naruszenie obowiązujących ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów wodnych oraz zakazów OChK-u.

2. Położenie terenów w granicach projektu planu na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205

Całość obszaru opracowania położna jest w zasięgu *Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 „Subzbiornika Warmia”*, dla których mają zastosowanie przepisy odrębne.

W projektowanym dokumencie ustala się „zastosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych niepowodujących zagrożeń dla środowiska wodnego i mogących doprowadzić do skażenia wód podziemnych”.

Dodatkowo ochronie wód podziemnych służą ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej oraz odprowadzania „wód opadowych z placów utwardzonych i dróg po ich oczyszczeniu”. Generalnie, ustalenia projektu *planu* mają na celu skanalizowanie całego obszaru i zapewnienie wprowadzenia do gruntu oczyszczonych wód opadowych (szerzej opisane w rozdz. 8).

Ponadto zapewnieniu ochrony wód podziemnych służą ustalenia dotyczące gospodarowania odpadami, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zapisy projektowanego *planu* służą ochronie wód podziemnych oraz przeciwdziałają potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniom na ich zasoby.

6 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Podczas sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego brano pod uwagę cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu międzynarodowym

i wspólnotowym oraz krajowym (poziomy: regionalny i lokalny). Ważna jest zgodność polityki przestrzennej gminy z prawodawstwem polskim oraz dokumentami strategicznymi na wymienionych szczeblach.

6.1 POZIOM MIĘDZYNARODOWY, WSPÓLNOTOWY

6.1.1 CELE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

1. *Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, zwana Konwencją Ramsarską, Ramsar (2 luty 1971 r.)*

Analizowany obszar nie obejmuje elementów, które stanowiłyby cel ochrony przyrody na szczeblu międzynarodowym ustanowiony w ramach *Konwencji w sprawie obszarów wodno-błotnych* mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, tzw. Konwencji Ramsarskiej.

2. *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno (1979);*

W związku z brakiem szczegółowej aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej dla opisywanego terenu nie wyklucza się występowania tu chronionych gatunków flory oraz siedlisk, objętych ochroną międzynarodową w ramach *Konwencji Berneńskiej*. Na terenie opracowania występują chronione gatunki fauny, do których należy większość przedstawicieli awifauny.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają na względzie potrzebę ochrony dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk, poprzez określenie zasad ochrony środowiska, w których m.in. „zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych zgodnie z przepisami odrębnymi”, oraz ustala się, aby „ewentualną wycinkę drzew i zadrzewień prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi w miejscach niezbędnych do lokalizacji zabudowy”.

3. *Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992)*

Celem konwencji jest przede wszystkim ochrona różnorodności biologicznej i zrównoważone użytkowanie jej elementów.

Ustalenia projektu *planu* uwzględniają problematykę zrównoważonego użytkowania zasobów biologicznych. Służą temu przytoczone w poprzednim punkcie zasady ochrony środowiska.

4. *Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, wraz z Protokołem (1997);*

Celem nadrzędnym tej Konwencji jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

W projekcie *planu* znajduje się zapis, iż w zakresie zaopatrzenia w ciepło „ustala się wyposażenie budynków w urządzenia o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi”.

5. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Główne postanowienia tego dokumentu to: obowiązek zachowania zasobów krajobrazu i dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, aktywne zarządzanie zasobami krajobrazu – prawidłowa gospodarka przestrzenna, wspomagana profesjonalnymi działaniami z zakresu planowania przestrzennego i architektury krajobrazu, konieczność rozłożenia odpowiedzialności za stan krajobrazu na wszystkich użytkowników przestrzeni (rząd, samorządy i społeczności lokalnej).

Projekt *planu* wprowadza ustalenia odnoszące się do kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, są to m.in.:

- nieprzekraczalne linie zabudowy,
- udział powierzchni biologicznie czynnej,
- wysokość zabudowy, kształt dachu, wygląd elewacji,
- powierzchnia i intensywność zabudowy,
- zakaz stosowania reklam, tablic reklamowych, urządzeń reklamowych i szyldów emitujących pulsacyjne światło,
- zakaz stosowania jaskrawej kolorystyki elewacji i dachów budynków.

6.1.2 CELE OCHRONY WSPÓLNOTOWEJ

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska formułuje VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego, przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013, s. 171). Decyzja ta zobowiązuje Polskę do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Na poziomie Unii Europejskiej wśród narzędzi służących ochronie środowiska należy wyróżnić program sieci obszarów objętych ochroną przyrody Natura 2000. Celem tego programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali Europy. Podstawą programu Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy – dyrektywa ptasia oraz dyrektywa siedliskowa (habitatowa).

Na terenie projektu *planu* ani w jego sąsiedztwie nie wyznaczono obszarów sieci Natura 2000.

1. *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. Dyrektywa Siedliskowa;*

Głównym celem dokumentu jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej. Integralną częścią są załączniki: załącznik I zawierający „Typy siedlisk przyrodniczych ważnych dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony” oraz załączniki II i IV, zawierające listy gatunków leżących w sferze zainteresowania UE, których ochrona wymaga wyznaczenia tzw. specjalnych obszarów ochrony oraz gatunków, które wymagają ścisłej ochrony.

Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych ważnych dla wspólnoty oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, stąd cele ochrony Dyrektywy nie są realizowane w ustaleniach projektu *planu*.

2. *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywa Ptasia.*

Głównym celem dokumentu jest utrzymanie (lub dostosowanie) populacji gatunków ptaków na poziomie odpowiadającym wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym.

Na terenie opracowania, podobnie, jak w przypadku Dyrektywy Siedliskowej, nie stwierdzono obecności gatunków ptaków, wymienionych w załączniku I powyższej Dyrektywy, stąd ustalenia projektu *planu* nie odnoszą się do celów ochrony środowisk zawartych w Dyrektywie.

3. *Dyrektywa 2000/60/EC Parlamentu Europejskiego i Rady Wspólnoty Europejskiej z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna*

Jako drugi istotny w analizowanym kontekście cel ochrony na poziomie unijnym należy wskazać zasoby wodne. *Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej* tzw. *Ramowa Dyrektywa Wodna* (RDW) ma na celu ochronę wody przed zanieczyszczeniem u jej źródła. Skutkiem realizacji RDW ma być osiągnięcie dobrego stanu wód, czyli co najmniej dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu

chemicznego. RDW ustanawia system zarządzania zlewniowego, niezależny od podziału administracyjnego krajów członkowskich.

Z uwagi na obecność na terenie opracowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, *Dyrektywa Wodna* ustala ramy dla ochrony wód podziemnych. Dyrektywa zapewnia redukcję oraz kontrolę zanieczyszczeń i równowagę wykorzystanie wody z ochroną środowiska, ustanawia wymogi dotyczące monitoringu jakości wód. W przypadku wód powierzchniowych oceniana jest nie ich czystość a stan ekologiczny, co jest wykonywane na podstawie badań zasiedlających je biocenoz (fitoplanktonu, fitobentosu, makrofitów, zoobentosu i ichtiofauny), podczas gdy abiotyczne parametry siedliska (elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne) mają charakter pomocniczy. Klasycznie rozumiana czystość badana jest w ramach monitoringu stanu chemicznego wód.

6.2 POZIOM KRAJOWY

Przyjęta w 1997 roku Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia ochronę środowiska człowieka, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasadę tę uwzględnia „**Polityka ekologiczna państwa 2030**” oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe, „*Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*”, „*Strategia gospodarki wodnej*”.

Wśród przepisów prawa krajowego regulujących zagadnienia związane z ochroną zasobów wodnych należy wymienić ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 125) - **Prawo wodne** oraz **Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)**, utworzony w celu wywiązania się Polski z zobowiązania wypełnienia wymogów *Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku* dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W ustaleniach *projektu planu* cele te realizowane są poprzez odprowadzanie ścieków sanitarnych z projektowanej zabudowy do miejskiej kanalizacji sanitarnej przy jednoczesnym nakazie oczyszczenia wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych.

6.3 POZIOM REGIONALNY

Jednym z istotniejszych dokumentów realizowanych na szczeblu regionalnym, odnoszącym się do celów i priorytetów ekologicznych jest *Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020*.

Zawarte w *Programie* działania w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, zostały ujęte w projektowanym *planie* i dotyczą one następujących obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

- ✓ „zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- ✓ zmniejszanie zapotrzebowania na energię”.

W projekcie *planu* zawarto zapis odnośnie zaopatrzenia w ciepło poprzez „wyposażenie budynków w urządzenia o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi”.

2. Zagrożenia hałasem

- ✓ „ograniczanie hałasu, z zadaniami o charakterze technicznym i nietechnicznym”.

Projekt *planu* ustala maksymalne poziomy hałasu, o których mowa w przepisach prawa ochrony środowiska, dla terenów oznaczonych symbolami: dla terenu MN- jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, dla terenu MN/U - jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, a dla terenu oznaczonego symbolem RM - jak dla terenów pod zabudowę zagrodową.

3. Pola elektromagnetyczne

- ✓ „ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych, z zadaniami dotyczącymi uwzględniania zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego oraz prowadzenia monitoringu”.

W granicach planu, występują ograniczenia w użytkowaniu i lokalizacji budynków związane z przebiegiem napowietrznej linii elektroenergetycznej SN 15kV, dla której ustalono pas ochrony funkcyjnej o szerokości 11 m.

4. Gospodarowanie wodami

- ✓ utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych,
- ✓ zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki,
- ✓ doskonalenie planowania przestrzennego”.

W projekcie *planu* zawarto ustalenia, przyczyniające się do ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych, m.in. poprzez oczyszczenie wód opadowych, pochodzących z placów utwardzonych i dróg. Dodatkowo zaleca się, aby „wody opadowe z dróg i działek budowlanych odprowadzać na teren nieutwardzony i zagospodarować w granicach nieruchomości bez szkody dla gruntów sąsiednich”.

5. Gospodarka wodno-ściekowa

- ✓ „zaopatrzenie ludności w wodę,
- ✓ budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych”.

W projekcie *planu* ustala się „odprowadzanie ścieków przez przyłącza do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej, z odprowadzeniem do gminnej oczyszczalni ścieków znajdującej się poza granicami planu”. Podobnie, zaopatrzenie w wodę na cele bytowe, gospodarcze i przeciwpożarowe należy realizować poprzez przyłączenie do istniejącej oraz nowoprojektowanej sieci wodociągowej.

6. Zasoby geologiczne

Na obszarze opracowania nie występują złoża surowców naturalnych, stąd *plan* nie wprowadza żadnych zasad gospodarowania zasobami geologicznymi.

7. Gleby

- ✓ „zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi”.

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

- ✓ „minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- ✓ odzysk surowców i recykling,
- ✓ unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych,
- ✓ zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi”.

Projekt *planu* ustala zasady gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

9. Zasoby przyrodnicze

- ✓ „zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- ✓ utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- ✓ rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych”.

W projekcie *planu* ustala się „zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych zgodnie z przepisami odrębnymi”. Ponadto dla terenów przeznaczonych pod zabudowę obowiązuje minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej.

10. Zagrożenia poważnymi awariami

Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują zakłady będące potencjalnymi sprawcami poważnych awarii. Dodatkowo projekt *planu* „zakazuje lokalizowania obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej”.

6.4 POZIOM LOKALNY

Cele ochrony środowiska na szczeblu lokalnym zostały zwarte m.in. w dokumencie: *Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do roku 2020 (2017)* i są one zbieżne z celami ochrony środowiska zawartymi na poziomie regionalnym w *Programie Ochrony Środowiska Województwa*

Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020 (2016) i w takim samym zakresie są one realizowane w ustaleniach planu (opisane w rozdz. 6.3).

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu regionalnym, lokalnym oraz zasady realizacji tych celów są w najwyższym stopniu zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

7 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie w pewien sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu ustaleń zawartych w projekcie miejscowego *planu* i uwag zawartych w *prognozie* oraz nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Najbardziej widocznym oddziaływaniem przekształcającym środowisko będzie wprowadzenie nowej zabudowy na terenach o funkcji: 1MN, 1MN/U, 1RM.

Charakterystycznymi oddziaływaniami środowiskowymi, które potencjalnie pojawią się wraz z pojawianiem się nowej zabudowy są:

- wytwarzanie ścieków i odpadów;
- przeobrażenia w powierzchni ziemi i ukształtowaniu terenu
- zmiany w szacie roślinnej (m.in. pojawienie się nowej roślinności) i w krajobrazie (nowe obiekty)
- nowe źródło hałasu (zmiany niewielkie);
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, większy udział nawierzchni szczelnej
- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (zmiany mało zauważalne; związane głównie ze wzrostem natężenia ruchu - emisją liniową i wprowadzeniem spalin do atmosfery).

W tabeli nr 2 przedstawiono ogólne rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska. Jak pokazuje poniższa tabela zmiany zachodzące w środowisku oddziałują na różne komponenty środowiska w ich wzajemnych powiązaniach.

W wyniku realizacji ustaleń projektu *planu*, związanych głównie z pojawieniem się nowych obiektów kubaturowych nastąpi zmiana w krajobrazie. Jednocześnie, w wyniku zainwestowania

zostanie usunięta wierzchnia warstwa ziemi, co pociągnie za sobą trwałe zmiany w środowisku glebowym, oddziałującym również na organizmy żywe.

Podobnie, pojawienie się wzrostu zapylenia i zanieczyszczenia powietrza, powstałego w czasie prac budowlanych, wpłynie na kilka elementów środowiska, wzajemnie na siebie oddziałujących. Zmiany w stanie czystości powietrza szczególnie odczuwalne są przez organizmy żywe (rośliny, zwierzęta i ludzie), ale również mogą wpływać na wody i gleby.

W przypadku powstania nowego źródła hałasu, zanieczyszczeń, głównie na etapie realizacji inwestycji, zmiany te oddziałują na wszystkie organizmy żywe, rośliny, zwierzęta i ludzi.

Tabela 2 Rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska oraz zależności między tymi elementami

elementy podlegające oddziaływaniom		uciążliwości i zagrożenia												
		różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	gleba	wody powierzchni.	wody podziemne	powierzchnia ziemi	powietrze	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki
ODDZIAŁYWANIE	Wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza		X	X	X	X	X		X		X		X	X
	Wytwarzanie odpadów	X				X	X	X		X				
	Wprowadzanie ścieków do wody i do ziemi	X		X	X	X	X	X						
	Wykorzystanie zasobów środowiska	X		X	X			X		X		X		
	Zanieczyszczenie gleby i ziemi				X	X	X	X		X				
	Zmiany rzeźby					X	X			X	X		X	
	Emitowanie hałasu	X	X	X	X									
	Emitowanie pól elektromagnetycznych	X	X	X	X									
	Ryzyko wystąpienia awarii	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			

źródło: matryca opracowana przez mgr inż. arch. kraj. Hannę Czajkowską, uzupełniona o wyszczególnione w ustawie elementy środowiska

Szczegółowe oddziaływania ustaleń projektu *planu* na poszczególne komponenty i składowe środowiska przedstawione zostały poniżej (Tab. 3).

Tabela 3 Prognozowane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
<p>POWIERZCHNIA ZIEMI (RZEŻBA TERENU) I GLEBY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkotrwałe i nieodwracalne</u> w obszarze zainwestowanym. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>bezpośrednie, stałe i nieodwracalne</u> w obszarze zainwestowania. <p>W wyniku realizacji ustaleń projektu <i>planu</i> pojawią się następujące przekształcenia przypowierzchniowej warstwy litosfery:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zmiany w przypowierzchniowych strukturach geologicznych w związku z robotami ziemnymi (wykopy pod fundamenty i dla potrzeb uzbrojenia terenu, budowa dróg dojazdowych); ✓ likwidacja pokrywy glebowej w miejscach wykopów i przekształcenia fizykochemicznych właściwości gleb na terenach placów budowy; <p>Rzeźba terenu opracowania w obszarze zainwestowania może ulec przekształceniom. Prace budowlane mogą przyczynić się do powstania wykopów i nasypów, które po ukończeniu etapu realizacji inwestycji zostaną zniwelowane. Podczas prac budowlanych nastąpi również zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na tych obszarach oraz zniszczenie wierzchniej warstwy glebowej. Ochrona powierzchni ziemi przed utratą powierzchni biologicznie czynnej jest dodatkowo regulowana w projekcie <i>planu</i> poprzez ustalenie wymogów odnośnie intensywności zabudowy oraz określenie procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej.</p> <p>Skutkiem przemieszczenia warstwy próchnicznej jest: zniszczenie poziomów glebowych, zmiana warunków wodno-powietrznych gleby.</p> <p>Jednocześnie projekt <i>planu</i> porządkuje gospodarkę wodno-ściekową i ustala zasady odprowadzania wód opadowych i gospodarowania odpadami, co powinno wystarczająco ochronić podłoże przed negatywnymi zmianami jakościowymi.</p> <p>Prognozowane przekształcenia środowiska są w większości nieuniknione i mają typowy charakter terenów nowych inwestycji związanych z rozwojem zabudowy.</p>
<p>WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe, o niewielkim stopniu oddziaływania.</u> - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>bezpośrednie, stałe.</u> <p>Pokrycie części obszaru szczelnymi nawierzchniami przyczyni się do minimalnego utrudnienia infiltracji wód opadowych do gruntu. Przewidywane ograniczenie infiltracji nie będzie jednak znaczące dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych.</p> <p>Plan ustala docelowe pełne uzbrojenie terenu w sieci inżynieryjne, w tym zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków. Głównym systemem odprowadzania ścieków, dla przedmiotowego obszaru, będzie sieć kanalizacji sanitarnej, co, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest możliwie najbardziej optymalnym rozwiązaniem.</p> <p>Nieprzewidziane chwilowe zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń projektu <i>planu</i>, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych.</p> <p>Przy założeniu właściwego funkcjonowania wszystkich elementów planowanego systemu unieszkodliwiania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych zminimalizowana zostanie możliwość powstania zagrożeń dla wód podziemnych i, położnych w sąsiedztwie, wód powierzchniowych.</p> <p>Według zapisów projektu <i>planu</i> zagospodarowanie odpadów należy realizować z zgodnie z przepisami odrębnymi.</p>
<p>KRAJOBRAZ</p>	<p>Na etapie prac budowlanych, w wyniku robót ziemnych mogą wystąpić zmiany krajobrazu na okres budowy o charakterze <u>negatywnym, ale krótkoterminowym.</u></p> <p>W wyniku realizacji ustaleń projektu <i>planu</i>, na terenach przeznaczonych pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wraz z pojawieniem się obiektów budowlanych, nastąpi zmiana w krajobrazie, o charakterze <u>bezpośrednim i stałym.</u></p> <p>Zbiorowiska roślinne w większości zostaną przekształcone lub zabudowane, w otoczeniu obiektów budowlanych pojawią się nowe nasadzenia zieleni towarzyszącej. Obszary przekształceń i powstania nowej zabudowy dotyczą terenów sąsiadujących z terenami</p>

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
	<p>zabudowy mieszkaniowej, stąd oddziaływanie to będzie uzupełnieniem i kontynuacją istniejącej zabudowy i nie wpłynie negatywnie na walory przyrodniczo – krajobrazowe – przy założeniu, że nowe obiekty budowlane zostaną wykonane zgodnie z zaleceniami projektowanego dokumentu.</p> <p>Realizacja inwestycji zgodnie z ustaleniami projektu <i>planu</i>, m.in. dostosowanie się do: wysokości budynków, zakazu lokalizacji reklam oraz zakazu stosowania jaskrawej kolorystyki elewacji i dachów budynków, ustaleń odnośnie elementów instalacji i urządzeń technicznych oraz nieprzekraczalnych linii zabudowy, może mieć neutralny bądź pozytywny wpływ na krajobraz.</p>
<p>ZWIERZĘTA, ROŚLINY RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na etapie budowy oddziaływanie będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe</u>, w większości nieodwracalne. - Na etapie eksploatacji oddziaływanie będą <u>pośrednie, stałe</u>, o bardzo małym stopniu oddziaływania. <p>W wyniku powstania nowych obiektów kubaturowych nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, głównie roślinności niskiej. Nastąpi nieznaczna redukcja i uszczuplenie siedlisk przyrodniczych oraz miejsc występowania zwierząt, głównie awifauny oraz edafonu.</p> <p>Zawarte w projekcie <i>planu</i> ustalenia, odnośnie utrzymania odpowiedniej ilości powierzchni biologicznie czynnej, pozwolą na funkcjonowanie szaty roślinnej w sąsiedztwie terenów zabudowanych i tym samym zniwelowanie skutków utraty obecnej flory. Dla terenu MN <i>plan</i> ustala minimum 60%, a dla MN/U i RM – minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej.</p> <p>Odpowiednio zaprojektowana zieleń (m.in. poprzez dobór gatunków odpornych na zanieczyszczenia miejskie) wpłynie pozytywnie na środowisko przyrodnicze tego terenu.</p> <p>Mimo częściowej utraty istniejących terenów aktywnie biologicznych nie prognozuje się istotnych negatywnych strat dla bioróżnorodności, gdyż <i>plan</i> wprowadza zmiany na terenach o niewielkiej bioróżnorodności. Ponadto w projekcie <i>planu</i> znajduje się „zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych”.</p> <p>Analizując prognozowane oddziaływanie ustaleń projektu <i>planu</i> na poszczególne elementy środowiska można stwierdzić, że przy bezawaryjnym funkcjonowaniu projektowanego przedsięwzięcia oraz prowadzeniu go zgodnie z wymogami ochrony środowiska, inwestycje te, mimo wprowadzenia pewnych przekształceń w funkcjonowaniu fauny i flory, nie będą zaburzać harmonii przyrodniczej istniejącej pomiędzy elementami przyrody.</p>
<p>POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na etapie budowy oddziaływanie będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe</u>, odwracalne, ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu (oddziaływanie lokalne). - Na etapie eksploatacji oddziaływanie będą <u>bezpośrednie, stałe</u>, o bardzo małym stopniu oddziaływania. <p>Oddziaływanie na zanieczyszczenie powietrza w trakcie realizacji ustaleń nastąpi w wyniku pracy sprzętu budowlanego i transportu materiałów budowlanych (spaliny) oraz w wyniku składowania materiałów budowlanych (ewentualne źródło zapylenia), a także w trakcie prac ziemnych (pylenie z powierzchni terenu pozbawionej roślinności, w zależności od warunków atmosferycznych).</p> <p>Wpływ przedsięwzięcia na warunki aerosanitarnie w trakcie jego budowy będzie okresowy, ograniczony przestrzennie i jakościowo, jego ograniczenie można osiągnąć przez wygrodzenie terenów realizacji prac budowlanych, ewentualnie zwilżanie obszaru w sytuacjach małej wilgotności powietrza itp.</p> <p>W ustaleniach projektu <i>planu</i> w zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się „wyposażenie budynków w urządzenia o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi”.</p> <p>Zastosowanie się do powyższych rozwiązań ograniczy potencjalne negatywne oddziaływanie ustaleń projektu <i>planu</i> na stan czystości powietrza.</p> <p>Przed uciążliwościami związanymi z emisją zanieczyszczeń powietrza, tj. spalinami lub pyleniem wywołanym ruchem pojazdów (emisja wtórna) chronić może odpowiednia szerokość pasa drogowego oraz jego właściwe zagospodarowanie (obsadzenie zielenią).</p>

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
ZABYTKI I DOBRA KULTURY	<p>Na obszarze objętym projektem <i>planu</i> <u>nie występują</u> obszary i obiekty dziedzictwa kulturowego oraz dobra kultury współczesnej wymagające ochrony, w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Obszar opracowania nie narusza również ekspozycji innych obiektów zabytkowych.</p>
ZASOBY NATURALNE	<p>Z uwagi na niewielką powierzchnię i skalę oddziaływania ustaleń <i>planu</i>, jego realizacja nie będzie miała istotnego wpływu na stan wykorzystania zasobów naturalnych (np. zasoby wód podziemnych). Przyłączenie nowych obiektów do miejskiej sieci wodociągowej spowoduje znikomy wzrost zużycia wody w ujęciu zaopatrującym tę część miasta. Ponadto skanalizowanie terenu opracowania ogranicza potencjalny negatywny wpływ na zasobność i jakość wód podziemnych (również GZWP).</p>
ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI	<p>W wyniku realizacji zapisów projektu <i>planu</i> nie przewiduje się powstania istotnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Oddziaływania <u>krótkoterminowe</u> i <u>średnioterminowe</u> w trakcie realizacji budowy będą związane z uciążliwościami wynikającymi z pracy maszyn budowlanych, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu.</p> <p>Na etapie inwestycyjnym (realizacji ustaleń) odczuwalny będzie okresowy wzrost natężenia hałasu, związany z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów budowlanych.</p> <p>Emisja hałasu w trakcie budowy jest traktowana jako prace okresowe i nie podlega regulacji prawnej w tym zakresie. Należy jednak zastosować tzw. bierną ochronę przed hałasem poprzez ograniczenie czasu pracy najbardziej hałaśliwych urządzeń w ciągu doby, z wykluczeniem godzin nocnych.</p> <p>Na etapie funkcjonowania inwestycji warunki akustyczne nie powinny ulec istotnym zmianom. Hałas związany z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych czy wzrost natężenia ruchu samochodowego, związany z obsługą komunikacyjną ww. obiektów nie powinien być bardziej odczuwalny. Ponadto należy jeszcze dodać, iż dla terenów MN, MN/U, RM <i>plan</i> ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku odpowiednio do obowiązujących aktów prawnych.</p> <p>Na etapie eksploatacji zabudowy dodatkowo pojawią się oddziaływania długoterminowe, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów na tym terenie, ✓ zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, ✓ wzrost zapotrzebowania na wodę, energię elektryczną i ciepłą, ✓ lokalnie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych. <p>Nowe obiekty będą służyły mieszkańcom gminy. Wymienione oddziaływania nie spowodują przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego ani zagrożeń dla zdrowia i życia ludności.</p>

8 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.

W projekcie *planu* zawarto ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko obszaru opracowania mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Wprowadzono zasady: ochrony środowiska i przyrody, ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz kształtowania krajobrazu, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, w których zawarto szczegółowe ustalenia odnośnie m.in.: wysokości zabudowy, rodzaju i kolorystyki dachu, rodzaju materiałów wykończeniowych oraz kolorystyki elewacji, ogrodzenia działek budowlanych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego szczególnie istotne są poniższe ustalenia:

1. Zasady ochrony środowiska i przyrody:

1. *Obszar planu znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny, dla którego mają zastosowanie przepisy odrębne.*
2. *W granicach planu wskazuje się maksymalne poziomy hałasu:*
 - 1) *dla terenu oznaczonego symbolem MN – jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,*
 - 2) *dla terenu oznaczonego symbolem MN/U – jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową,*
 - 3) *dla terenu oznaczonego symbolem RM - jak dla terenów pod zabudowę zagrodową.*
3. *W granicach planu zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych zgodnie z przepisami odrębnymi.*
4. *Ewentualną wycinkę drzew i zadrzewień należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi w miejscach niezbędnych do lokalizacji zabudowy, terenów komunikacji określonej planem oraz niezbędnej infrastruktury towarzyszącej.*
5. *Ustala się zastosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych nie powodujących zagrożeń dla środowiska wodnego i mogących doprowadzić do skażenia wód podziemnych.*
6. *W granicach planu zakazuje się lokalizowania:*
 - 1) *elektrowni wiatrowych;*
 - 2) *obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;*
 - 3) *obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi,*

4) inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska.

7. Tereny w granicach planu położone są w całości w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 "Subzbiornik Warmia".

Ponadto dla zachowania harmonijnego krajobrazu istotne są niektóre zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady kształtowania krajobrazu, w których (w odniesieniu do przedmiotowego obszaru) znajdują się następujące ustalenia:

- 1) Ustala się lokalizację nowej zabudowy zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy oznaczonymi na rysunku planu, zgodnie z przepisami szczegółowymi planu dotyczącymi terenów elementarnych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) Ustala się zakaz stosowania jaskrawej kolorystyki elewacji i dachów budynków;
- 3) Zakazuje się stosowania reklam, tablic reklamowych, urządzeń reklamowych i szyldów emitujących pulsacyjne światło.

Dodatkowo ochronie środowiska służą, zawarte w projekcie planu, niektóre zapisy odnośnie zasad budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- 1) „W granicach planu każda z działek budowlanych przeznaczonych pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do zewnętrznych sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i elektroenergetycznej;
- 2) Zaopatrzenie w wodę na cele bytowe, gospodarcze i przeciwpożarowe należy realizować poprzez przyłączenie do istniejącej oraz nowoprojektowanej sieci wodociągowej;
- 3) Ustala się odprowadzanie ścieków przez przyłącza do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej, z odprowadzeniem do gminnej oczyszczalni ścieków znajdującej się poza granicami planu.
- 4) Wody opadowe z dróg i działek budowlanych należy odprowadzać na teren nieutwardzony i zagospodarować w granicach nieruchomości bez szkody dla gruntów sąsiednich. Alternatywnie zezwala się na inne rozwiązania zgodne z warunkami określonymi przepisami prawa wodnego i budowlanego. Wody opadowe z placów utwardzonych i dróg należy odprowadzać po ich oczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) Gospodarkę odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne, należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) W granicach planu w zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się wyposażenie budynków w urządzenia o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;

- 7) *Ustala się możliwość lokalizacji stacji transformatorowych SN/nn w liniach rozgraniczających pasów drogowych dróg wewnętrznych oraz w granicach działek budowlanych z zachowaniem odpowiednich odległości od obiektów budowlanych i urządzeń uzbrojenia terenu oraz zgodnie z przepisami odrębnymi;*

Ocenia się, iż ustalenia dotyczące ochrony środowiska zaproponowane w projekcie miejscowego planu w sposób wystarczający zabezpieczają poszczególne jego elementy (m.in. wody, powietrze, powierzchnię terenu, środowisko akustyczne oraz zdrowie i życie ludzi) przed potencjalnymi niekorzystnymi oddziaływaniami związanymi z realizacją projektowanych ustaleń.

9 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Planowane zagospodarowanie terenu wynika z rozwoju przestrzennego gminy oraz lokalnych potrzeb mieszkańców gminy i miasta Jeziorany, stąd nie przewiduje się konieczności rozwiązań alternatywnych dla projektowanych funkcji.

Analiza uwarunkowań występujących na terenie objętym projektem *planu* wykazała, iż najbardziej istotne elementy środowiska przyrodniczego, zostały „objęte ochroną” poprzez przypisanie im odpowiednich funkcji i ustaleń w projekcie *planu*.

Prognozę opracowywano równoległe ze sporządzanym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Autorzy obu tych dokumentów ściśle ze sobą współpracowali przy wyborze konkretnych rozwiązań projektowych, które byłyby najmniej kolizyjne ze środowiskiem przyrodniczym. Ustalenia projektu *planu* są zgodne z przepisami ochrony środowiska. Z tego względu przygotowanie oddzielnej propozycji planistycznych rozwiązań alternatywnych uznano za zbędne i nie wnoszące nic nowego do projektu planu.

Eksploatacja wszelkich inwestycji, zarówno nowo wprowadzanych, jak i modernizowanych, jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych, z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

W trakcie sporządzania projektu *planu* nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

10 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu tegoż planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w *Raportach o stanie środowiska*, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- 1) oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- 2) przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń mpzp powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

Dodatkowo proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu następujące elementy, związane z funkcjonowaniem zabudowy:

- zachowanie wymaganych w planie powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, w oparciu o inwentaryzacje urbanistyczne;
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- ilość odpadów, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą.

Ponadto zmiany jakościowe komponentów środowiska w powiązaniu ze zmianami zagospodarowania przestrzennego gminy będą analizowane i przedstawiane podczas

przeprowadzania kolejnych aktualizacji *Programu ochrony środowiska*, wraz z wytycznymi do dalszych działań.

11 INFORMACJA O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Mianem oddziaływania transgranicznego określa się jakiegokolwiek oddziaływanie na terenie danego państwa, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie innego państwa i nie mające wyłącznie charakteru globalnego. Specjalnej analizie podlegają inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, w których ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogą powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala zagospodarowania zaproponowana w projekcie ma charakter lokalny.

12 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. PRZEDMIOT ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania było określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi, które mogą wyniknąć z zaprojektowanego przeznaczenia terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz jego otoczenia.

Prognozę sporządzono dla obszaru zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy miasta Jeziorany, w obrębie Tłokowo, w centralnej części gminy Jeziorany, stanowiącej północną część powiatu olsztyńskiego, w województwie warmińsko-mazurskim.

Podstawowym aktem prawnym na podstawie, którego sporządza się prognozę jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Opracowanie sporządzono na podstawie badań terenowych i analizy materiałów źródłowych oraz literatury. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu głównie metod opisowych.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Dokument, jakim jest plan miejscowy, ma na celu ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Uzasadnieniem dla sporządzenia przedmiotowego dokumentu jest konieczność dostosowania zapisów istniejącego na tym terenie planu miejscowego do aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz potrzeb gminy i społeczności lokalnej.

W projektowanym planie na wskazanym terenie wyznacza się obszary: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MN/U), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), zabudowy zagrodowej (RM), tereny komunikacji (dróg wewnętrznych – KDW).

W prognozie przywołano wybrane ustalenia szczegółowe projektowanego planu, dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy.

W następnym podrozdziale przedstawiono powiązania projektu miejscowego planu z innymi dokumentami, m.in. ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Jeziorany, opracowaniem ekofizjograficznym, Strategią Rozwoju gminy Jeziorany na lata 2014 – 2024 i Programem Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Jeziorany na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na kolejne lata*. Stwierdzono zgodność ustaleń planu z wytycznymi zawartymi ww. dokumentach.

3. ISTNIEJĄCY STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA TERENIE OPRACOWANIA ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Prognozę sporządzono dla terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie północnej granicy miasta Jeziorany, w obrębie Tłokowo, przy ul. Mickiewicza, w centralnej części gminy Jeziorany. Przedmiotowy teren dotyczy obszaru o łącznej powierzchni ok. 2 ha.

Analizowany teren prawie w całości jest niezagospodarowany. W północno-wschodniej części terenu znajduje się warsztat samochodowy. Pozostały obszar tworzy głównie roślinność niska, pastwiskowa i synantropijna, lokalnie zakrzewienia, głównie wierzbowe, częściowo zalewane.

W sąsiedztwie omawianego terenu znajdują się głównie użytki rolne. Lokalnie występują zadrzewienia i zakrzewienia, a od południowej strony, tereny zabudowane, głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

W prognozie dokonano charakterystyki głównych elementów środowiska: rzeźby terenu, budowy geologicznej, gleb i struktury użytkowania, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, szaty roślinnej oraz zwierząt. Zwrócono również uwagę na jakość środowiska przyrodniczego.

Obszar objęty opracowaniem w całości położony jest w zasięgu *Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205*.

W ochronie prawnej zwrócono również uwagę na możliwość pojawienia się gatunków zwierząt objętych ochroną (większość ptaków), a także na obecność gruntów chronionych III klasy bonitacyjnej – RIIIb.

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Brak realizacji postanowień planu miejscowego skutkuje zagospodarowaniem terenów w oparciu o indywidualne ustalenia dokonywane w ramach decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Jako ważny skutek uchwalenia planu miejscowego należy również wskazać określenie sposobów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów, co w przypadku braku planu miejscowego skutkuje często dużą dowolnością odnośnie do sposobu kształtowania nowej zabudowy czy stopnia eliminacji terenów biologicznie czynnych. Ustalenia projektowanego dokumentu przyczynią się do uporządkowania tego obszaru i wprowadzenia na nim kontroli odnośnie gospodarowania zasobami środowiska oraz działania infrastruktury technicznej.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

W zagospodarowaniu obszaru objętego projektem planu uwzględniono istotne problemy ochrony środowiska, związane z cennymi zasobami przyrodniczymi, na które należy zwrócić szczególną uwagę przy realizacji ustaleń projektowanego planu, związane są one głównie z: położeniem terenu opracowania w zasięgu *Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny* oraz w zasięgu występowania *Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205*.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Przy sporządzaniu projektu planu miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. W tej części *Prognozy* przedstawiono dokumenty, które w kontekście ochrony przyrody obowiązują na różnych poziomach decyzyjności.

W części opisującej cele ochrony międzynarodowej przywołano m.in. *Konwencję Berneńską* dotyczącą *ochrony gatunków fauny i flory oraz ich siedlisk* oraz *Konwencję z Rio de Janeiro o*

ochronie bioróżnorodności. Na poziomie Unii Europejskiej wyróżniono program sieci obszarów objętych ochroną przyrody Natura 2000 (choć w analizowanym przypadku nie ma ona zastosowania) oraz dyrektywę 2000/60/WE ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej tzw. Ramową Dyrektywę Wodną (RDW), która ma na celu ochronę wody przed zanieczyszczeniem u jej źródła.

Krajowy porządek prawny jest zharmonizowany ze wspomnianymi przepisami m.in. poprzez ustawę *Prawo wodne, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych*.

Wyróżniono również cele ochrony środowiska na szczeblu lokalnym, zwarte m.in. w *Programie Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do roku 2020 (2017)*, które są zbieżne z celami ochrony środowiska zawartymi na poziomie regionalnym w *Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020 (2016)*.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROJEKTU PLANU

W wyniku przeprowadzonej w *prognozie* analizy sposobu zagospodarowania przedmiotowego terenu i stanu środowiska oraz powiązania tych uwarunkowań z ustaleniami projektowanego planu zagospodarowania nie stwierdzono wystąpienia znaczących (negatywnych) oddziaływań na środowisko wskutek realizacji jego postanowień.

Projektowany dokument przewiduje wprowadza zmiany, związane głównie z funkcją zabudowy mieszkaniowej. Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie w pewnym stopniu oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Najbardziej widocznym oddziaływaniem przekształcającym środowisko jest ubytek powierzchni biologicznie czynnej i pojawienie się nowych obiektów budowlanych.

Zakłócenia w środowisku powodowane nową inwestycją będą typowe dla prac budowlanych, a więc lokalne, przemijające i potencjalnie okresowo uciążliwe. Niezbędne jest przestrzeganie zasad dobrej praktyki budowlanej.

Dla terenów o projektowanej funkcji zabudowy charakterystyczne są następujące oddziaływania środowiskowe:

- ✓ nieznaczne pogorszenie stanu higieny atmosfery - emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie spalin) i klimatu akustycznego,
- ✓ zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków na tym terenie,
- ✓ wzrost zapotrzebowania na wodę, energię elektryczną i ciepłą,
- ✓ zmiany w powierzchni ziemi, rzeźbie terenu, roślinności i krajobrazie.

Wymienione oddziaływania nie powinny spowodować przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego ani zagrożeń dla zdrowia i życia ludności. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje istotnego wzrostu oddziaływań skumulowanych w stosunku do tych, które obserwowane są na badanym terenie obecnie.

Ustalenia *planu* mogą pozytywnie wpłynąć na krajobraz oraz na zdrowie i życie ludzi, poprzez dostosowanie istniejących ustaleń do aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz potrzeb mieszkańców.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W projekcie *planu* zawarto szereg ustaleń mających na celu zapobieganie i ograniczanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Realizacja nowych obiektów winna być zgodna z wytycznymi zawartymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wykonanie obiektów i instalacji przewidzianych w projekcie *planu*, zgodnie z obowiązującymi normami i przy użyciu odpowiednich technologii ograniczy do minimum negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze. W zagospodarowaniu wzięto pod uwagę wrażliwość wód podziemnych i powierzchniowych na zanieczyszczenia.

Ścieki sanitarne będą odprowadzone do sieci kanalizacji sanitarnej. Nakazano również odprowadzenie ścieków deszczowych z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po wcześniejszym ich podczyszczeniu.

Zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy powinno być realizowane poprzez wyposażenie budynków w urządzenia o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych oraz luk wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Wpływ ustaleń projektu tegoż *planu* na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych będzie kontrolowany głównie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala zagospodarowania zaproponowana w projekcie ma charakter lokalny i nie wykracza poza granice państwa.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu planu wywoła przekształcenia terenu na niewielką skalę. Wprowadzanie nowej zabudowy spowoduje niewielkie zmiany w obecnym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, które jednak dla mieszkańców gminy będą miały w dużej mierze charakter pozytywny.

13 MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I LITERATURA

Materiały źródłowe i literatura:

- ✓ *Opracowanie ekofizjograficzne do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorany dla terenu położonego w rejonie ul. Mickiewicza”, Jeziorany, 2020;*
- ✓ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Jeziorany, Olsztyn, grudzień 2017 r., "BDK" s.c.;*
- ✓ *J. M. Matuszkiewicz, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;*
- ✓ *A. Woś, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, Nr 20, Warszawa, 1993, s. 22;*
- ✓ *J. M. Matuszkiewicz, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Prace Geograficzne IGiPZ PAN 158, Warszawa, 1993, s. 80;*
- ✓ *J.M. Matuszkiewicz, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;*
- ✓ *J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN, 2000;*
- ✓ *R. Kot., Propozycja weryfikacji regionalizacji fizycznogeograficznej Polski na przykładzie wybranych regionów Niżu Polskiego, 2011, Problemy Ekologii Krajobrazu, T.XXIX, 29-39;*

- ✓ R. Zielony, A. Kliczkowska, *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa, listopad 2012r.;
- ✓ W. Morawski, *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Arkusz Jeziorany (138) (z 4 tab. i 5 tabl.)*, 2003, Warszawa, Państwowy Instytut Geologiczny;
- ✓ *Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, 1:50 000, Arkusz Jeziorany (138)*, 2012, Warszawa, Państwowy Instytut Geologiczny;
- ✓ K. Fagiewicz, L. Poniży, *Waloryzacja środowisk przyrodniczego w opracowaniach ekofizjograficznych w: Waloryzacja środowiska przestrzennego w opracowaniu ekofizjograficznym*, Gdańsk- Warszawa, 2007, s. 77-89;
- ✓ *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jeziorany za rok 2018*, kwiecień 2019;
- ✓ *Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko – mazurskim za rok 2017*, Olsztyn, kwiecień 2018 r.;
- ✓ *Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, PIG*, Warszawa 2017;
- ✓ *Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Jeziorany na lata 2004- 2007 z uwzględnieniem perspektywy na kolejne lata*, Jeziorany, 2004;
- ✓ *Strategia rozwoju gminy Jeziorany na lata 2014 – 2024*, Jeziorany, czerwiec 2016;
- ✓ *Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd* Warszawa, grudzień 2009;

Mapy:

- ✓ Mapa zasadnicza;
- ✓ Ortofotomapa

Strony internetowe:

<http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

<https://cbdportal.pgi.gov.pl/>

<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

<http://klimat.pogodynka.pl/pl>

<http://powiatolsztynski.geoportal2.pl/>

14 SPIS TABEL, FOTOGRAFII I RYSUNKÓW

Tabela 1 Projektowane funkcje na terenie objętym projektem <i>planu</i>	9
Tabela 2 Rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska oraz zależności między tymi elementami	45
Tabela 3 Prognozowane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska	46
Fot. 1 Widok na obszar opracowania z drogi powiatowej – od strony wschodniej (<i>fot. własna</i>)	14
Fot. 2 Widok na obszar opracowania i przydrożną aleję drzew - od strony zachodniej (<i>fot. własna</i>).....	15
Fot. 3 Teren zabudowy usługowej (warsztat samochodowy) (<i>fot. własna</i>).....	15
Fot. 4 Obszary okresowo zalewane (<i>fot. własna</i>).....	16
Fot. 5 Nachylenie terenu przy wschodniej granicy obszaru opracowania (<i>fot. własna</i>).....	19
Fot. 6 Szata roślinna w zachodniej części terenu opracowania (<i>fot. własna</i>)	27
Rysunek 1 Rysunek projektowanego dokumentu – załącznik nr 1	8
Rysunek 2 Lokalizacja obszaru opracowania na tle gminy Jeziorany i względem sąsiednich gmin	16
Rysunek 3 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mezoregionów.....	17
Rysunek 4 Profil podłużny terenu opracowania.....	19
Rysunek 5 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy hipsometrycznej i NMT	20
Rysunek 6 Obszar opracowania na tle GZWP nr 205 i nr 213	23

15 ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. Oświadczenie
2. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jeziorany dla terenu położonego w obrębie miejscowości Tłokowo”, mapa w skali 1:1000.